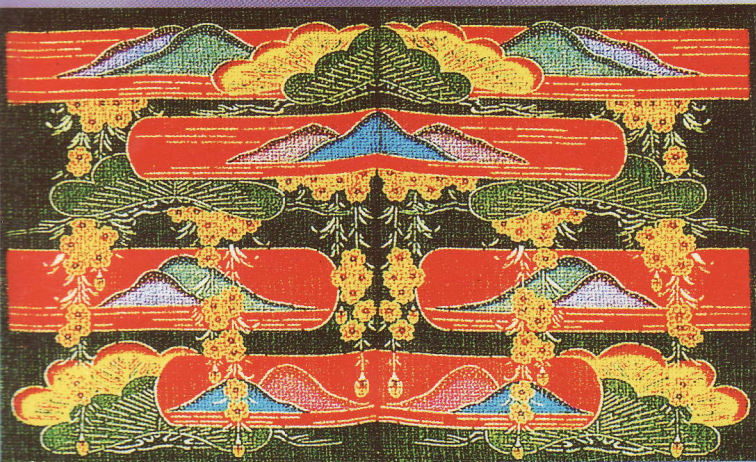

န မော တေ ဗုဒ္ဓဝိ ရတ္တိ

သုဝဏ္ဏသျှမ်း စာစဉ်

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီ ဉာဏုဓမ္မသာမိထေရ်
ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

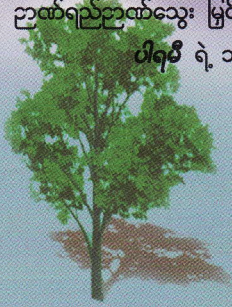
မောင်သွေးချွန်
စုစည်းပူဇော်သည်

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော် ဝနဝါသီ ဧညယျဓမ္မသာမိထေရ်

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

ပါရမီ ဆိုတာ အနိမ့်မှအမြင့်သို့ မြင့်တင်ပေးခြင်း၊
ကိလေသာသံယောဇဉ်တရားကိုယ်တို့ လှိုက်စား၊ တိုက်စား၊
နှိုက်စားခံရခြင်းများကြောင့် နိမ့်ကျပျက်စီးနေတဲ့ စိတ်ဓာတ်
ရုပ်ဓာတ်တွေကို အထက်တန်းစား သူတော်ကောင်းကြီးများရဲ့
အဆင့်အတန်းသို့မြှင့်တင်ပေးခြင်း။

သူတော်ကောင်းကြီးများသာခံစားခွင့်ရတဲ့
ဓမ္မရသ ဝိမုတ္တိရသတွေကိုခံစားနိုင်ဖို့
ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး မြှင့်တင်ပေးခြင်းဟာ
ပါရမီ ရဲ့ သဘောသရုပ်ပါပဲ။

မောင်သွေးချွန်
စုစည်းပူဇော်သည်

အဝိဋ္ဌာန်

အဖကိုယ်စား သာသနာထား၍
 အမိကိုယ်စား နိုင်ငံထား၍
 ချစ်သားပြုစု လုပ်ကျွေးမှုဖြင့်
 နုရာမှရင့် ရင့်ပြီးပွင့်အောင်
 ဇွဲဖြင့်နှောင်
 ကျင့်ဆောင် အားသစ် ရပါစေ။

မောင်သွေးချွန်

သုဝဏ္ဏသျှမ်

သာသနာပြုစာစဉ်

၇၄၊ သာယာအေးလမ်း (၃)ရပ်ကွက်၊
 မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊
 ဖုန်း - ၆၆၀၆၇၀

ပထမအကြိမ်

၁၃၆၃ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လ
၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၄၈/၂၀၀၁(၁၀)
- မျက်နှာပုံခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၆၁၃/၂၀၀၁(၁၀)
- အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
- မျက်နှာပုံ - ကိုဇင်+အိုက်မွန်
- စာစီ - K ZAW DTP
- အတွင်းပလင် - AZ
- စာအုပ်ချုပ် - ကိုတင်အေး(လှိုင်)

ထုတ်ဝေသူ

ဦးညွန့်ဌေး (စိန်ပန်းမြိုင်စာပေ)
၂၃-အေ၊ ဦးကောင်းလမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မျက်နှာပုံပုံနှိပ်

ဦးကျော်စိန် (မြဲ-၀၂၉၀၉) ကျောက်စိမ်းအော့ဖ်ဆက်
အမှတ်-၁၇၁၊ ၃၃ လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းပုံနှိပ်

ဒေါ်ထားထားကြည် (မြဲ-၀၆၀၁၃) ထင် အော့ဖ်ဆက်
အမှတ်-၃၇၊ မအူပင်လမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့

အိုက်မွန်၊ ငြိမ်းချမ်းသာ၊ နန်းစုစန္ဒာစိုး

တန်ဖိုး - 600

မွမ်းမံပန်တီးမှု - အိုဂျာဗုဒ္ဓ

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တါ

သုဝဏ္ဏသျှမ်း

သာသနာပြုတစ်စဉ် - ၁၃

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်

ဝနဝါသီ ဧည့် ယျ ဓမ္မသာမိထေရ်
၏

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

မောင်သွေးချွန်

ခု စည်း ပူ ဇော် သည်။

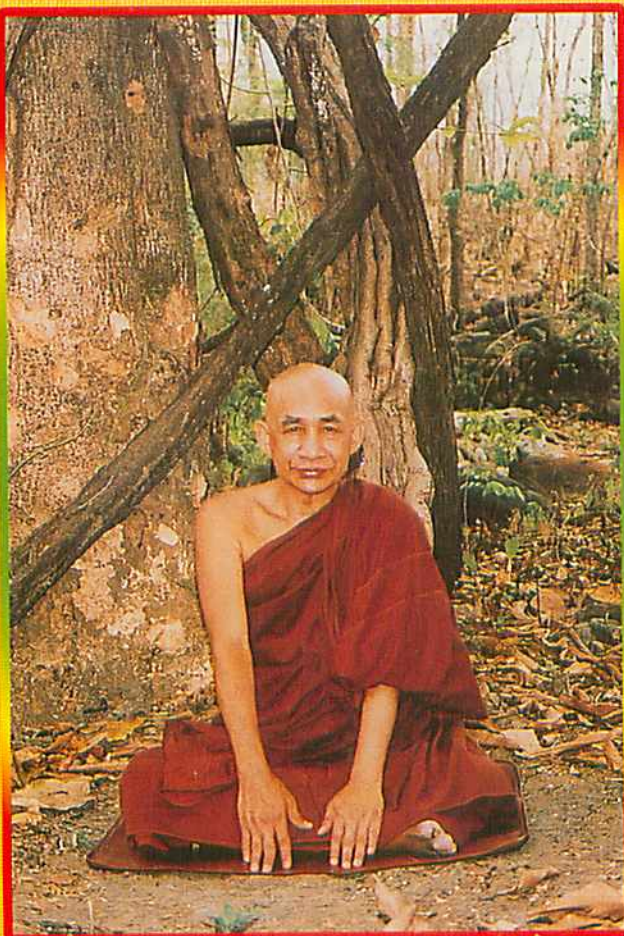
ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည်
ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချေမှုန်းကြ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်

ကျေးဇူးတော်ရှင် ယဟာဇောဓိမြိုင်သရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင်
ထုတ်ပြန်တော်မူသော ဝါဆိုတော်စဉ်အညွှန်း

စဉ်	ရက်စွဲ	ဌာန	ဝါဆိုနေရာ	မှတ်ချက်
၁	၁၃၄၁	ရန်ကုန်	သာသနာ့ဗိမာန်	ရဟန်းဖြစ်စနစ်
၂	၁၃၄၂	သာစည်	ရွှေကျောင်းကုန်းတောင်	တောထွက်စနစ်
၃	၁၃၄၃	ဇင်းကျိုက်	ဇင်းကျိုက်တောင်	} သုံးဝါ (ဂ)
၄	၁၃၄၄	ဇင်းကျိုက်	မင်းတစ်ရာတစ်ပါးတောင်	
၅	၁၃၄၅	ဇင်းကျိုက်	ကျောက်ခမောက်ဂူ	
၆	၁၃၄၆	ဖူးကြီး	သံသုမာရတောင်	} နှစ်ဝါ (ခ)
၇	၁၃၄၇	ဖူးကြီး	သံသုမာရတောင်	
၈	၁၃၄၈	စစ်ကိုင်း	အရှေ့ပရက္ကမချောင်	} နှစ်ဝါ
၉	၁၃၄၉	စစ်ကိုင်း	အရှေ့ပရက္ကမချောင်	
၁၀	၁၃၅၀	သာစည်	ရွှေကျောင်းကုန်း	} သုံးဝါ
၁၁	၁၃၅၁	သာစည်	ရွှေကျောင်းကုန်း	
၁၂	၁၃၅၂	သာစည်	ရွှေကျောင်းကုန်း	
၁၃	၁၃၅၃	ပျဉ်းမနား	လက်လုပ်တောင်	} သုံးဝါ
၁၄	၁၃၅၄	ပျဉ်းမနား	လက်လုပ်တောင်	
၁၅	၁၃၅၅	ပျဉ်းမနား	လက်လုပ်တောင်	
၁၆	၁၃၅၆	သုဝဏ္ဏသျှံ	ဘုန်းတော်ပြည့်တောင်	} သုံးဝါ (ရှမ်းပြည်နယ် မိုင်းပျဉ်း)
၁၇	၁၃၅၇	သုဝဏ္ဏသျှံ	မဟာဇောဓိမြိုင်	
၁၈	၁၃၅၈	သုဝဏ္ဏသျှံ	မဟာဇောဓိမြိုင်	
၁၉	၁၃၅၉	ဇာတိမြေ	နတ်တလူ	တစ်ဝါ
၂၀	၁၃၆၀	ပြင်ဦးလွင်	ဝေဒလ္လ	တစ်ဝါ (ဒီးဒုတ်ဒုဋ္ဌာအနီး)
၂၁	၁၃၆၁	ဂန့်ဂေါ	မဇ္ဈိမ ဓမ္မမောနိဂူ	တစ်ဝါ (လယ်ဓမ္မအနီး)
၂၂	၁၃၆၂	ဂန့်ဂေါ	မောနေယျတော	(စကားရွာအနီး)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	အမှာစာ	... -
၀	နိက္ခမနိဒါန်း	... ၁
၀	တောအထွက်ဟောင်ကူး	... ၉
၀	နိက္ခမ ဧကစာရီ	... ၁၇
၀	တောမှာ ခန္တီ	... ၂၇
၀	တောမှာ သစ္စာ	... ၃၅
၀	တောရရှင်နှင့် မေတ္တာကျင့်စဉ်	... ၄၃
၀	ဘာလာလာ မမှုတော့တာ	
	ဥပေက္ခာ	... ၅၅
၀	အထူးရပ်တည်ချက် အဓိဋ္ဌာန်	... ၆၃
၀	စိတ်ဓာတ် မြှင့်တင်ရေး	
	ဝီရိယပါရမီ	... ၇၁
၀	ပါရမီလမ်း ပညာစခန်း	... ၇၉
၀	ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်	... ၈၇

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္ထ၊

အမှာစာ

အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်းထွက်စက 'နိက္ခမ နိဒါန်း' ဟူသော ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ကျွန်တော် ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကာမဂုဏ် အာရုံတို့မှ လွတ်မြောက်လို၍ နိက္ခမလမ်းကို မှန်းရည်မိသော ကျွန်တော်၏ ပြင်းပြသော ဆန္ဒကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဆုံးအမများနှင့် ပေါင်းစပ် ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်း စာတည်းချုပ် ဆရာ မြသန်းစံက 'ဆက်ရေးပါဦးဖျ' ဟု တောင်းဆို တိုက်တွန်းလေသဖြင့် ခန္တီ၊ သစ္စာ၊ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာ... စသော ပါရမီ ဖြည့်ရပုံများမှသည် ပညာ ပါရမီ အထိ စဉ်ဆက် မပြတ် ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ပါရမီ ဆယ်ပါးကို ပေါင်းရုံး၍ 'ပါရမီတို့၏ သဘော သရုပ်' ဟူ၍ နိဂုံး ကောက်ချက် ဆောင်းပါးဖြင့် အနားသတ် ပေးခဲ့ပါသည်။

အမှာစာ

ဤပါရမီ ဆောင်းပါးစဉ်များမှာ နိက္ခမပါရမီကို အခြေခံ၍ ခန္တီ၊ မေတ္တာ၊ သစ္စာ စသည်ဖြင့် တစ်ဆင့် ပြီး တစ်ဆင့် မြင့်တင် ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒါန သီလ ဟူသော ပါရမီ နှစ်ပါးကို အကျယ် မဖော်ပြတော့ဘဲ 'ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်' ဟူသော နိဂုံး ဆောင်းပါးတွင် အနှစ်ချုပ် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ကျေးဇူးတော် ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် တောရ အတွေ့အကြုံများမှ အခါအခွင့် သင့်တိုင်း နာကြားခဲ့ရသမျှတို့ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင်ရေး ၁၉၉၇ မတ်လထုတ် 'ပါရမီ ပရိစယကထာ' စာအုပ်တို့ဖြင့် ညှိနှိုင်း တိုက်ဆိုင်၍ ဤပါရမီ ဆောင်းပါးစဉ်များကို ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း ဝန်ခံအပ်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အာဘော် တရားတော်များမှ ချွတ်ချော် တိမ်းယိမ်းခဲ့ပါသော် ကျွန်တော်၏ တာဝန်သာ ပါတည်း။ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက

“ပါရမီဆိုတာ အနိမ့်မှ အမြင့်သို့ မြင့်တင် ပေးခြင်း၊ ကိလေသာ သံယောဇဉ် တရားကိုယ်တို့ လှိုက်စား၊ တိုက်စား၊ နှိုက်စား ခံရခြင်းများကြောင့် နိမ့်ကျ ပျက်စီးနေတဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ ရုပ်ဓာတ်တွေကို အထက်တန်းစား

အမှာစာ

သူတော်ကောင်းကြီးများရဲ့ အဆင့်အတန်းသို့ မြင့်တင်ပေးခြင်း၊ သူတော်ကောင်းကြီးများသာ ခံစားခွင့် ရတဲ့ ဓမ္မရသ၊ ဝိမုတ္တိရသတွေကို ခံစားနိုင်ဖို့ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး မြင့်တင်ပေးခြင်းဟာ ပါရမီရဲ့ သဘောသရုပ်ပါပဲ” ဟူ၍ ညွှန်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ပါရမီ လမ်းပေါ်သို့ ရောက်ကြ၊ လျှောက်ကြ၊ ပေါက်ကြပါစေ တုန်သတည်း။

ပါရမီ ဆောင်းပါးစဉ်များကို ၁၂ လ တိုင်တိုင် အပ္ပမာဒ ဓမ္မရသ မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြ ပေးခဲ့သော စာတည်းချုပ် ဆရာ မြသန်းစံနှင့် အပ္ပမာဒ စာတည်းများ၊ ဝိုင်းတော်သားများ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မမေ့မလျော့ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်

မောင်သွေးချွန်

၁၃၆၃ ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၄-ရက်
၂၀၀၁ခု၊ စက်တင်ဘာ ၂ ရက်

(၇၄)၊ သာယာအေးလမ်း၊ (၃) ရပ်ကွက်၊
သမိုင်းမရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
ဖုန်း - ၆၆၀၆၇၀

နိက္ခမနိဒါန်း

ပူအိုက်လှတဲ့ နွေရက်တွေမှာ စာကောင်းကောင်း ရေးမရ၊
 တရားဓမ္မဘက်ကလည်း နေ့စဉ် အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ မပျက်မကွက်
 အားထုတ်နေသည့်တိုင် ရှေ့မတက်၊ ခေါင်းစဉ် တပ်ပြီး
 ပြောလို့ မရတဲ့ အရည်မရ အဖတ်မရ လူမှုရေး ကိစ္စတွေ
 အတွက် ပေးလိုက်ရတဲ့ အချိန်တွေကိုလည်း နှမြောနေ
 လျက်က... ဒီအချိန်မှာ အပြင်းပြဆုံး ဆန္ဒဟာ တော
 ထွက်ချင်တာပါပဲ (ဝါ) ရိပ်သာ တစ်ခုခု သွားပြီး အား
 ထုတ် နေချင်တာပါပဲ။ လောကနဲ့ ဘဝရဲ့ အသံတွေ
 နား စွင့်ခဲ့ရ လွန်းလို့လား မသိဘူး။ ဒီ အချိန်မှာ ဘာသံမှ
 မကြားချင်တော့ဘူး။ ကိုယ့် ဘက်ကလည်း ဘာမှ မထူး
 ခြားတဲ့ အသံမျိုး မပေးချင်တော့ဘူး။ (မပြောချင်တော့

၂

မောင်သွေးချွန်

ဘူး) ကိုယ် မကြားချင်တဲ့ စကားမျိုး တွေကို ကိုယ် ကလည်း မပြောချင်တော့ဘူး။

ဒီအချိန်မှာ အလိုချင်ဆုံးဟာ 'ဝိဝေက' ဆိုတဲ့ ဆိတ် ငြိမ်ခြင်းပဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ 'နိက္ခမ' ဆိုတဲ့ 'အလွတ် အကျွတ် ဘဝမျိုး' ကို တောင့်တနေမိရဲ့။ ဒီအချိန်မှာပဲ အလွန် ဝေးလံ သီခေါင်တဲ့ တောတောင်ကြီး အတွင်းမှာ ဓမ္မရသကို ပြည့်ပြည့်ဝဝကြီး ခံစားနေတော်မူတဲ့ ကျေးဇူး တော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အောက်မေ့ လွမ်းတမ်း အကြိမ်ကြိမ် ရည်မှန်း၍ ကန်တော့ မိခဲ့။ ဪ... ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဘက်မှ ပေးနိုင်သမျှ အကုန် ပေးခဲ့တာပါကလား။ ယူရကောင်း မှန်း မသိလေတဲ့ တပည့်မိုက်ဟို့ရဲ့ အပြစ်တွေသာပါ ဘုရား...။

ဒီအချိန်မှာ တရားနာ စာဖတ်ရင်းက ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ခြေအစုံမှာ ခိုလှုံခွင့် ရခဲ့စဉ်က နာကြား မှတ်သားခဲ့ရတဲ့ သြဝါဒတွေ အဖန်ဖန် ပြန်လည် နိုးကြား ရှင်သန်နေပါလေရဲ့။

နိက္ခမ ဆိုတာ အာရုံက ထွက်ခွာလာတာ...၊ ဒီ တော့ လူကတော့ တောထွက်လာပါရဲ့။ စိတ်က အာရုံ

ဟောင်းတွေကြား သွားရောက် ဆော့ကစား နေမယ်ဆိုရင် တစ်ယောက်တည်း နေသော်လည်း လူတွေ အများကြီး ကြား နေတာနဲ့ ဘာမှ မထူးဘူး။ ရွက်ကြွေတောကြီးထဲက သစ်ရွက်ခြောက်ကလေးတွေ တောမီးကြီးထဲ ပြေးလွှား ခုန်ဆင်းနေသလိုပဲပေါ့။ ရပ်ထဲ ရွာထဲ လူတွေ ကြားထဲနေ... နေရသော်လည်း အာရုံနောက် မလိုက်၊ စိတ်နဲ့ ကိုယ်ကြား သတိကလေး ထားပြီး နေတတ်မယ်ဆိုရင် လူတွေ အများကြီးထဲ နေရသော်လည်း တစ်ယောက်တည်း နေရသလိုပဲ၊ ဘာနဲ့ တူသလဲ ဆိုတော့ မီးဖိုကြီးနား စုပုံ ထားတဲ့ ထင်းချောင်းတွေလိုပဲ။ မီးနဲ့ နီးသော်လည်း မီးကြား တိုးမဝင်တဲ့ အတွက် မီးဘေးကင်းနေတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လေးနက် ထိရောက်လှသော ဥပမာ အခိုင်းအနှိုင်းများမှ တစ်ဆင့် မိမိကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်လျက်က ဓမ္မဉာဏ် အမြင် ကြည်လင်ခဲ့ရပါပကော။

တောထွက်ပြီး ကျင့်တယ် ဆိုတာ အာရုံတောက ထွက်တာ၊ ကာမတောက ထွက်တာ။ အတိုက် အာရုံနဲ့ အခံ အကြည်ဓာတ် မဟပ်မိအောင် တောထွက်ပြီး ကျင့်တဲ့ နေရာမှာ...

- ပထမ... မျက်စိ ကစား၊ ကိုယ် လှုပ်ရှား စသည် မရှိတော့တဲ့ အတွက် ကိုယ် ငြိမ်ဆိတ်ခဲ့ရတယ်။
- အဲဒီနောက် စိတ်ကစား နေဆဲ ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ကိုယ် မပါတော့ဘူး။ ဥပမာ- စိတ်က ပွဲလမ်း သဘင် ကြည့်ချင်တယ်။ တောထဲမှာ မင်းသား၊ မင်းသမီး မရှိတော့ ကိုယ်က ကြည့်မရဘူး။ ဒီတော့ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါဘူး။ ကိုယ်က ကြည့်မရ တာကြီး စိတ်က စွဲလမ်းနေရင် စိတ်ပင်ပန်းရုံပဲ။ ဒီတော့ စိတ်ကလည်း ကစားရကျိုး မနပ်တော့ မကစားတော့ဘဲ ငြိမ်လာမယ်။
- သည့်နောက်တော့... ကိုယ်နဲ့ စိတ်ချင်း အတွင်းသိ သိလာရာက ရုပ်နာမ် ဆိတ်သုဉ်းတဲ့အထိ...
 ဪ... အဲဒီ နောက်ဆုံး အထိ ခရီးမပေါက်သော် မှ 'နိက္ခမ အဇ္ဈာသယ' ဆိုတဲ့ ဆိတ်ငြိမ်မှုကို လိုလား နှစ်သက်တဲ့ ဓာတ်အားလောက်တော့ ကိန်းလာပေပြီ။ ပါရမီ ဆိုတာ အကျင့်နဲ့ တဏှာဖြတ်၊ အသိနဲ့ တဏှာ သတ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နိက္ခမကို ပါရမီ မြောက်အောင် လမ်းညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။ နိက္ခမ ဆိုတာ ဗျာ... ဒါန သီလရဲ့ မနိုင်ဝန်ကို ဝင်ထမ်း ပေးရတာပါ လို့လည်း မှတ်လောက်သားလောက် အမိန့် ရှိပါတယ်။

ဥပုသ် စောင့်တယ် ဆိုတာ အာရုံ လုံအောင် စောင့်တာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသွား ဥပုသ် စောင့်တယ် ဆိုပြီးတော့ ကောင်းကောင်း စား၊ ကောင်းကောင်း အိပ်၊ ပုတီး စိပ်ရင်းက စကား တပြောပြော လုပ်နေတာ အကျင့် လွတ်သွားပြီ။ အကျင့်လွန်တွေကျတော့ တံတွေးတောင် မျိုမချဘူးတဲ့။ တကယ်တော့ နိက္ခမ ပါရမီဆိုတာ သီလ ပါရမီကို အမွမ်းတင်နေတာ၊ ရွာထဲမှာ သီလ ထိန်းတယ် ဆိုတာ အာရုံဒဏ် မခံနိုင်ဘူးကိုး။ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ သီလ လက်နက်လောက်ကို မကြောက်တတ်သေးတဲ့ တဏှာကို နိက္ခမ လက်နက်နဲ့ ကူသတ်ပေးရတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် နိက္ခမရဲ့ တာဝန် ဆိုတာ ကာမဝိတက် ကြိုက် တွေး၊ ဗျာပါဒ ဝိတက် စိုးရိမ်တွေး၊ ဝိဟိံသ ဝိတက် သူ ချင်း ကိုယ်ချင်း ညှဉ်းလိုတဲ့ အတွေး ဆိုတဲ့ မိစ္ဆာဝိတက် သုံးမျိုးကနေ မိမိ စိတ်ကလေး အလွတ် ထွက်ခွာနိုင်ရေး ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မှတ်သားဖွယ် ဩဝါဒ မှာ...

- ကိုယ်ဖြင့် အာရုံ မသက် တောထွက်ပြီး ကျင့်နေခြင်း သည်... နိက္ခမ
- စိတ်ဖြင့် ကိလေသာ မသက် သမ္မာဝိတက် တော သို့ ထွက်ကျင့်နေခြင်းသည်... ပါရမီ

နိက္ခမ ပါရမီဟာ အဓိကအားဖြင့် အချစ်နဲ့ အမုန်း နှစ်ပါးလုံးကို ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အာရုံ နဲ့ စိတ် မချိတ်မိအောင် တားပေးနိုင်ရမယ် ဆိုပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'နိက္ခမ... နိက္ခမ ဆိုပြီး ကိုယ် က တဏှာကို တောထုတ် သတ်တာ မဟုတ်ဘဲ တဏှာ က ကိုယ့်ကို တောထုတ် သတ်တာ ဖြစ်နေပါဦးမယ်ဗျ' လို့ ရယ်ရယ်မောမော သတိပေးလိုက်ပါသေးတယ်။

'တောထဲ ရောက်မှ တဏှာက လက်ဦးမှု အရ ယူပြီး စိတ်ကို ဆွပေးမယ်။ အာရုံဟောင်းတွေ ပြ... ပြ ပြီးတော့ ရန်စ စိန်ခေါ်လိမ့်မယ်နော်။ အဲဒီမှာ စိတ်က လည်း မစည်းလုံး၊ မရင့်ကျက်သေးဘူး ဆိုရင် တွေ့နေ ကျ အာရုံတွေ မတွေ့ရမှ စိတ်က ပိုပြီး ထကြွ သောင်း ကျန်းမှာနော်။ စိတ် မနိုင်တော့မှ ငါ တောထွက်ခဲ့တာ မှားပြီ မလုပ်နဲ့၊ တဏှာက တစ်သက်လုံး နိုင်သွားလိမ့် မယ်။ အဲဒီမှာ မိမိရဲ့ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ကြံသိစိတ်ကို မှတ်စိတ်ကလည်း တောက်လျှောက်လိုက်မှတ် ပေးနေ ပါမှ တဖြည်းဖြည်း စိတ် အနယ် ထိုင်ပြီး စိတ္တဝိဝေက ဖြစ်မယ်။ စိတ်စင်ကြယ်မှုက စိတ်သောင်းကျန်းမှုကို ဒီလို မှတ်ပြီး နိုင်အောင် ကျင့်ရမှာ'

အဲဒီမှာ တဏှာက ဆန္ဒ အဖြစ် ပြောင်းသွားပြီးတော့ ကာမစ္ဆန္ဒကနေ ဝီရိယစ္ဆန္ဒကို ပြောင်းသွားပြီးတော့ လူကို အကူအညီ ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်ပုံ အကူအညီ ပေးသလဲ ဆိုတော့ ကောင်းတာ တွေးတွေး၊ ဆိုးတာ တွေးတွေး မှတ်ချက် ပေးပြီးတော့ ကျော်လွှားသွားလိမ့်မယ်။ အာရုံထဲကနေ မိမိ စိတ်ကို ခွာနုတ် ပေးနေတာ တွေ့လိမ့်မယ်။ အကောင်းထင် အဆိုးမြင်တွေကိုလည်း ညင်ညင်သာသာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဖြတ်သန်း ကျော်လွှားသွားလိမ့်မယ်။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “တေမိမင်းသားဟာ အ၊နေတာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ အားသွားတာ။ မိဖုရား မောင်းမ မိသံ စတဲ့ နန်းတွင်း ကာမဂုဏ် အာရုံတွေက အားသွားတာ။ တောမထွက်ဘဲ နိက္ခမ အကျင့်နဲ့ နေပြသွားတာ” ဆိုတဲ့ ညွှန်ပြတော်မူချက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝ နေနည်းကို လမ်းပြ အလင်းပြ ပေးနေတယ် မဟုတ်ပါလား။

အညွှန်း။ ။ ၁၉၉၈၊ စဉ့်ကိုင်မြို့နယ် ကျောက်ထီးတောရ
 ဩဝါဒများမှ။
 ၁၉၉၇၊ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ။
 အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၇၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊
 ဇူလိုင်။

တောအထွက် တောင်ကူး

ဆောင်မသွက်နိုင်ဘု
 တောင်တက်ရဲ့ ဝေးသီခေါင်
 ကာမဂုဏ် ဇောရမ္မက်တွေက
 တောထွက် ငါဆရာသို့
 မညာတာ ခါခါ ညှင်းတော့တယ်
 သင်း ကာမမှောင်

နွေလများကတည်းက ပြင်းပြင်းပြပြ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ 'နိက္ခမ ဆန္ဒ' ဟာ မိုးကြီး လေကြီး ကျမှပဲ အထမြောက်ခဲ့ပါတော့တယ်။ သထုံမြို့ လေးကျွန်းရန် အောင်ဘုရားကြီး တည်ထားရာ နေမိန္ဒရတောင် သုဝဏ္ဏ မေဒနိကျောင်း ဆရာတော်ကြီး ဦးဉာဏ်နှင့်ရဲ့ ချီးမြှောက်မှု နဲ့ ဒုလ္လဘရဟန်း ဘဝကို ရခဲ့ ရောက်ခဲ့ပြန်တော့တယ်။

သူငယ်ချင်း ပန်းချီ ကျော်မင်းမောင်နဲ့ အဆိုတော် ခင်သီ တာခိုင်တို့က ရဟန်းဒကာများ ဖြစ်ကြပါတယ်။

တစ်ရက်ကတော့ မိုးရိပ် လေရိပ်တွေ ကြားကပဲ မြသပိတ်တောင်ဘက် ထွက်လာမိခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ကျေး ဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ‘သည်တောင်ကို ကျော်နိုင်မှ’ ဆိုတဲ့ ကဗျာကို ဂါထာ တစ်ပုဒ်လို အလိုလို ရွတ်ဆို နေမိတော့ရဲ့။ ဒီကဗျာလေး နဲ့ ဆက်နွယ်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နိက္ခမ ဆိုင်ရာ အဆုံးအမ အညွှန်အပြတွေကို သတိရလာပါတယ်။

‘နိက္ခမ ပါရမီ ဟူသည် အာရုံကို ခံစားနေသော် လည်း ထိုအာရုံပေါ်မှ မိမိ စိတ် လွတ်မြောက်နေခြင်းကို ဆို၏။ သို့မဟုတ် ကိုယ်ကသာ (အာရုံ ခံစားခွင့် ရသဖြင့် ခံစားလိုက်ရာ) အာရုံကို ခံစား နေသော်လည်း စိတ်သည် ထိုအာရုံ၌ မဝင်စားခြင်းမျိုးကို ဆို၏။ နိက္ခမကား ထွက် ခြင်း၊ ပါရမီကား ထွက်မှုတို့ကို မှီ၍ ဉာဏ် ရင့်သန်ခြင်း။ နိက္ခမ ပါရမီသည်လည်း...

- (က) အာရုံ ကင်းဆိတ်ရာတို့သို့ ထွက်နေခြင်း ဝန နိက္ခမ၊
- (ခ) အာရုံများနှင့် အလွတ် ဖြစ်နေခြင်း ကာမ နိက္ခမ ဟူ၍ နှစ်မျိုး ဖြစ်ချေသေး၏။

ထိုတွင် 'မမြင်မိရာ ကိလေသာ သူ့ဟာသူသာ ကင်းဆိတ်သုဉ်း' ဟူသော ဆိုရိုး အတိုင်း အာရုံသစ်တို့ကို ရှောင်၏။ အာရုံဟောင်းချည်း အတိုင်းကို ကြိတ်ချေရန် လူသူ ကင်းဆိတ်၊ သစ်တစ်ပင် ဝါးတစ်ပင် အရိပ်သို့ ထွက်နေခြင်းမျိုးသည် 'နိက္ခမ အတု' မျှသာ ဖြစ်ချေသေး၏။ သို့မဟုတ် အစပျိုး နိက္ခမမျှသာ၊ ပါရမီဉာဏ်သို့ တက်သော ပါရမီ နိက္ခမမျိုးကား မဟုတ်ချေသေး။ သို့တစေလည်း အရင့်သည် အနုမှသာ လာ၏။ အရင့်မှ လာသော အရင့် မရှိ။ အနု မပါဘဲ အရင့် မဖြစ်စေနိုင်သည်ကို သဘောပေါက်လျှင် ကာမစိတ် မစင်မီ တောဝင်ကျင့်နည်း ဖြင့် ဦးစွာ လေ့ကျင့်ရချေမည်။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အထူးတလည် မှာကြားထားပုံကတော့ 'သင်က တဏှာကို တောထုတ်ပြီး သတ်မှာလား၊ တဏှာက သင့်ကို တောထုတ်ပြီး သတ်မှာလား' တဲ့။

(က) အကယ်တော် သင်က ထုတ်သဖြင့် ထွက်ခဲ့ရသော တော ဖြစ်ချေက အာရုံနှင့် ကင်းလေ ရင်းသော အနာ ကျက်လေဖြင့် တစ်ရက်ထက် တစ်ရက် ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ (မိမိ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်၌ နှစ်သက် အားရ

သဘောကျလာခြင်း၊ ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး ငြိမ်းအေး
လာခြင်း) များ ဖြစ်ပေါ်လာကာ တိုးတက်လာတတ်
ချေ၏။

- (ခ) အကယ်တိ တဏှာက ထုတ်သဖြင့် သင်က ထွက်
ခဲ့ရသော တော ဖြစ်ပါမူကား အာရုံ ဆိတ်လေ၊
စိတ် ချောက်ချားလေဖြင့် တစ်ရက်ထက် တစ်ရက်
ရတက်နှင့် ရမ္မက်တို့ကသာ ကြီးစိုးလာတတ်ပြီး
ရွာသို့သော်လည်း ပြန်ကပ်ရရာ၏။ သို့မဟုတ်
တော၌ပင်လျှင် မထူးဇာတ် ခင်းကျင်းရရာ၏။

[၉၇ - မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယ ကထာ၊
စာ-၆၁]

စစ်သားကောင်းတို့ စစ်မြေပြင် သွားရာ လက်နက်
ကောင်း ပါရသကဲ့သို့ တောထွက်ရာမှာလည်း သီလ ဆိုတဲ့
အကျင့်ကောင်း ပါရမယ်လို့ မှာကြားတော်မူပါ တယ်။
လူလူချင်း ညစ်ပတ်ရာ ရပ်ထဲ ရွာထဲမှာ မဖြူစင် တာ
ကိစ္စ မရှိချေသေး။

တော၌ကား... ရှေးက သီလ ဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်
သော ရဟန်းသူမြတ်၊ လူသူတော်တို့ ရုက္ခစိုး အဖြစ်ဖြင့်
ဘုံဗိမာန် နန်းစိုက်သော နေရာသာ ဖြစ်ချေ၏။ ဝေမာနိက
ပြိတ္တာ၊ လူပြိတ္တာ၊ နတ်ပြိတ္တာတို့ ကျက်စားရာ စားကျက်

လည်း ဖြစ်၏။ အာရုံမှား၊ အယူမှားများဖြင့် မလှူတတ်၊ မဒါန်းတတ်ကြသော သူယောင်တို့ နေရာလည်း ဖြစ်၏။

ထိုနေရာမျိုးသည်ကား မျက်စိ တစ်ချက် မှိတ်ရုံမျှ ဖြင့် စိတ်ချောက်ချားဖွယ်ရာ မြင်ကွင်းသော် လည်းကောင်း၊ အသံသော် လည်းကောင်း မြင်ရ ကြားရ တတ်ချေ၏။ သတိ တစ်ချက် မေ့ခနဲ လစ်သွားရုံမျှလေးဖြင့်ပင် ညာသံ ပေး၍ တက်လာသော မြင်ကွင်းမျိုးကိုသော်လည်း အာရုံ ထဲ ပေါ်လာတတ်ချေ၏။ သာမန် အချိန် မျက်စိ မမှိတ်ပါ ဘဲလျက်ကပင် နေ့ခင်း၌ ရိပ်ခနဲ၊ ရိုးခနဲသော ရိပ်မှန်း သံမှန်းများသည် လည်းကောင်း၊ ညခင်းများ၌ မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ် မီး၊ လက်ခနဲသော မီး၊ နီကျင်ကျင် မီး၊ ဝါ ဖျော့ဖျော့ မီး၊ ပြာလဲ့လဲ့ မီး စသော မီးတောက်မီးရောင် များ ရှေ့တူရူမှ လာသောအခါ လာလိုက်၊ အထက်ဆီမှ ကျလာသောအခါ ကျလာလိုက်များသည် လည်းကောင်း မြင်ရ တွေ့ရတတ်ချေသေး၏။ ထို့ကြောင့် ရွာနေ မခက် သော်လည်း တောနေကား ခက်လှချေ၏။

[၎င်း - ၈၆၂]

ကျွတ်ဆုရဲ့ အနှောင်
ဝတ္ထုရှောင်နိုင်ပေမဲ့
အရောင်ပြိုင် အာရုံဆန်းတွေက

လှမ်းမရ လမ်းဝ အရွေ့ရွေ့
တမ်းဖဝါ ခြေဖြင့် ချသာဘူး။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နိက္ခမ အတွေ့
အကြုံတွေကို ကဗျာဖြင့်လည်း မှတ်တမ်း တင်ခဲ့ပါသေး
တယ်။ အဲဒီမှာ 'အာရုံဆန်း' တွေကို ခပ်ရွတ်ရွတ် ခပ်
ပေပေ ကျင့်ပြီး ကျော်လွှားသွားလို့ ရပါသေးတယ်။ ကိုယ်၊
နှုတ် သီလ စင်ကြယ်ရုံမျှဖြင့်လည်း ဖေးမသူ ပေါ်လာ
တတ်ပါသေးတယ်တဲ့။ သို့သော် ကျင့်သလောက် သိဖို့
ကား ခက်သထက် ခက်လှချေသေး၏ လို့ သတိပေး
တော် မူပါတယ်။

[၎င်း - ၆၃ ရှု]

ကျင့်သလောက် သိဖို့ အတွက် သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ သတိ၊
ဝီရိယ၊ သမာဓိ ဆိုတဲ့ ဗိုလ် ငါးပါး သပ္ပာယ် မျှဖို့ အလွန်
အရေးကြီးလာပြီလို့ မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက ဆက်လက် ညွှန်ပြပါတယ်။ ဗိုလ် ငါးပါး မညီရင်
အာရုံလို၍ မသိခြင်း၊ အာရုံ လွန်၍ မသိခြင်း နှစ်မျိုးဟာ
လက်ဝှေ့သမား နှစ်ယောက်လို ဘ တစ်ပြန်၊ ကျား တစ်
ပြန် ရှိလိမ့်မယ်တဲ့။ တက်စိတ် မိ၍ ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် ကျစိတ်
မိ၍ ပျက်စီးသွားခြင်း နှစ်မျိုးကလည်း ကြက်တောင်ရိုက်
ကစားနေသလို တစ်လှည့်စီပဲတဲ့။ အဲဒီလို ဦးကထောင်၊

ပဲ့ကထောင် ဖြစ်နေရင် ခေါင်းမအေး စိတ်အထိုင် မကျ
တော့၊ ရှုကွက်နဲ့ မှတ်စိတ် မတည့်တော့ပြီမို့ ကျင့်
သလောက် မသိတော့ပြီ။ အဲဒီမှာ ရှိစုမဲ့စု သမာဓိလေးက
လည်း လှုပ်စ မြုပ်စ ပြုလာပြီ။ တစ်ဖက်ကလည်း အသံ
တိတ် ခြောက်လှန့်နေတဲ့ တောတောင်ရဲ့ တိတ်ဆိတ်မှုမှာ
စိတ်ဟာ လန့်လာ ပျံ့လာ ဖြစ်ရပြီ။

သမာဓိ မတည်တဲ့ စိတ်ကို သတိဖြင့် တွဲချိတ်ဖို့ရာ
ခက်လှပါတိ။

‘ထိုသတိကမှ အင်အား အပြည့် မပါသော် ကျန်
ဗိုလ် (သဒ္ဓါနှင့် ပညာ အတွဲ၊ သမာဓိနှင့် ဝီရိယ အတွဲ
နှစ်တွဲ) တို့ကို ကွပ်ကဲ ထိန်းချုပ် ပေးရန်ကား သင်သည်
နာလန်ထ အဘွားအို မြေးမကို ထဆုံးမရန် မလွယ်ကူ၏
သို့သာ ဖြစ်ချေရာ၏။

[၎င်း- စာ ၆၃]

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီလို သတိ ပေးတော်
မူပြီး သဒ္ဓါသည် ပညာနှင့် မတွဲမိက တဏှာသို့ ကူးတော့
မယ်။ တဏှာ လာရင် မာနနဲ့ ဒိဋ္ဌိလည်း မယားပါ သား
များပမာ အလိုလို ပါလာတော့မယ်။ သဒ္ဓါမှ ပညာသို့
မလှမ်းတက်နိုင်လျှင် တစ်ခုခုကို အားကိုးမိချေက ပုဂ္ဂိုလ်
၌ စွဲသဖြင့် အလို ကြီးထွားလာခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆုံးအမ

၌ အယူသီးခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် အားကိုးဖြင့် မောက်မာခြင်းတွေ ဆက်တိုက် ဖြစ်လာပြီး 'ပါရမီလမ်းမှား' ရောက်သွား တတ်ကြောင်း အထူး သတိပေးထားပါတယ်။ တကယ် လို့ သဒ္ဓါနောက် တဏှာ မဖောက်လို့၊ မာနနဲ့ ဒိဋ္ဌိတို့ ရောက်မလာဘူးပဲ ထားပါဦး။ အစမ်းသပ် ခံနိုင်သော ဒေါင်ဒေါင်မြည် သဒ္ဓါ မဟုတ်ခဲ့ပါလျှင် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ အစား သောက၊ ဒေါသ၊ ဝီစိကိစ္ဆာ သုံးမျိုးက တော့ မုချ ဝင်ရောက် လာလိမ့်မယ်တဲ့။

တစ်ဖက်မှာ ဝီရိယနဲ့ သမာဓိကလည်း မတွဲမိပါက ဥဒ္ဓစ္စ (အပျံ့) သို့ ကူးတော့မယ်။ အတွန်းနှင့် အလှုပ် ဆိုတာ လှေတစ်စီးရဲ့ ဦးနဲ့ပဲ့ ပမာ သတိဖြင့် ထိုင်စောင့် နေရုံသာ။ သောက၊ ဒေါသ၊ ဝီစိကိစ္ဆာတို့ရဲ့ သဘောအရ

- ရှေ့ဆက် အားထုတ်ရမည်ကို စိတ် မလုံမလဲ
- တွေ့သမျှ အာရုံတိုက်တို့ အပေါ် စိတ် မကျေမချမ်း
- မိမိ အင်အား သတ္တိ အပေါ် မယုံမရဲ မဝေခွဲနိုင်

ရန်သူ ကိလေသာရဲ့ ထောင်ချောက်ထဲ လှလှကြီး သက်ဆင်းရတော့မယ်။ နိက္ခမ အကျင့် ဆိုတာ စိတ်ကူး ယဉ်သလောက် မလွယ်ကူပါချေတကား။ မဟာဗောဓိ မြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ 'သည်တောင်ကို ကျော်နိုင်မှ'

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

၁၇

ကဗျာ နိဂုံးပိုဒ်ကို ရွတ်ဆိုရင်း သထုံ မြသပိတ်တောင်ကြီး
ကို ငေးရီ နေမိတော့တယ်။

တမ်းတဖွယ်လေးလှ တမ်းတဖွယ်
ခန်း လယ် အထက်ပန်းကိုဖြင့်
လက်လှမ်းမကိုင်သာသမို့
မြိုင်ခြေမှာ ထိုင်ခွေ မောရတယ်
တောအထွက် တောင်ကူး။ ။

အညွှန်း။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီပရိစယ ကထာ။
အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၉၊ ၂၀၀၀၊ စက်တင်ဘာ

နိက္ခမ ကေစာရီ

အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၇ မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ 'မဟာဗောဓိ မြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နိက္ခမ နိဒါန်း' ကို ရေးခဲ့ ပြီး မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော်လည်း ၁၁ ရက် အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ တောထွက်ပြီး ဒုလ္လဘရဟန်း ဝတ်ကာ အားထုတ်ခဲ့ပါ တော့ဘယ်။ ၁၁ ရက် အတွင်း ချက်ချင်းကြီး ထူးရမယ် လို့ မမျှော်မှန်းခဲ့ပါ။ လတ်တလော ထကြွနေတဲ့ ကျွန်တော် ရဲ့ ကိလေသာတွေကို ခပ်ကြမ်းကြမ်း နှိပ်ကွပ်ဖို့ရယ်၊ ပြင်းပြင်းပြပြ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ နိက္ခမ ဆန္ဒကို အာသာ ပြေစေဖို့ရယ် ဒီရည်ရွယ်ချက် နှစ်ခုနဲ့ သထုံ နေမိန္ဒရတောင်ကို ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြန်လာပြီး နောက်နှစ်ရက် အကြာမှာ အပ္ပမာဒ စာတည်းချုပ်နဲ့ ကျော်မင်းမောင်ရဲ့ အလုပ်ခန်းမှာ ချိန်းမထားဘဲ ဆုံမိကြ ပြန်ပါတယ်။ သူကလည်း အလိုတော်ပြည့် ဆရာတော်ကြီး

ဆီက ပြန်လာတာ မကြာသေးဘူးတဲ့။ ဒါနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ အပြန်အလှန် ပြောဆို ဖလှယ် ဖြစ်ကြရာမှာ ကိုကျော်မင်းမောင်လည်း မနေသာတော့ဘဲ စကားဝိုင်းထဲ တက်တက်ကြွကြွ ပါလာတော့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ စကားဝိုင်းရဲ့ အနှစ်ချုပ်က 'တောထွက်ကျင့်ခြင်း' လို့ အကြမ်းဖျင်းပြောလို့ ရတဲ့ 'နိက္ခမ အကြောင်းအရာ' ဖြစ်ပါတယ်။

'နက်ရှိုင်းသော တော၏ ရင်ခွင်၌ ပျော်မွေ့ခြင်း' ကို ရေးခဲ့သူ ဆရာ မြသန်းစံ၏ နိက္ခမ ဓာတ်ခံကို အထူးပြောဖို့ မလိုတော့ပါ။ သူက...

'ကိုသွေးချွန် ရေးပေးခဲ့တဲ့ နိက္ခမ နိဒါန်းမှာ မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နိက္ခမ အမြင်တွေက ထူးခြား ဆန်းသစ်လှတယ်ဗျာ။ ရေးစရာ ရှိသေးရင် ဆက်ရေးပါဦး' လို့ တိုက်တွန်းသွားခဲ့ပါတယ်။

'တောထွက်ကျင့်ခြင်း' နှင့် စပ်လျဉ်းသော မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ညွှန်ပြချက်များကား အလေးအနက် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ဖွယ်တွေချည်းပါ။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှေးဦးစွာ ဒီလို သတိ ပေးထားပါတယ်။

တောသို့ ဝင်သည့် တောရရှင်၏ ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ရမည့် အရာများကား...

(က) မိမိ မှီခိုရာ တောတောင်၏ တောစိုး တောင်စိုးကြီးများ

(ခ) မိမိ မှီခိုသည့် သစ်ပင်၌ ပိုင်ဆိုင်သော ရုက္ခစိုးများ

(ဂ) မိမိ ထွက်ခဲ့သည့် သိုက်နန်းမှ သိုက်ဆက်တို့၏ နှောင့်ယှက်မှု

(ဃ) မိမိနှင့် တစ်ချိန်က ကမ္ဘာ ကြွေသော်မှ ဥဒါန်း မကြေကြွေးကြော်ခဲ့သူများ

ဒီလေးမျိုးဟာ ရန်သူ ပမာ တစ်ခု မဟုတ် တစ်ခု တွေ့ရမှာပါပဲတဲ့။

[၉၇ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ- စာ ၆၅]

အဲဒီမှာ တောစိုးတောင်စိုးနဲ့ ရုက္ခစိုးတွေဟာ မိမိရဲ့ သီလ အပေါ် မူတည်ပြီး ရှောင်ကွင်းသွားနိုင်ပါတယ်တဲ့။ မိမိဘက်က သီလအား သိပ်ကောင်းနေရင်လည်း သီလ အရှိန်ကို မခံနိုင်လို့ ရှောင်သွားနိုင်တယ်။ သီလ ချို့ယွင်း နေပြန်ရင်လည်း 'လူစော် လူနဲ့' မခံနိုင်လို့ ရှောင်သွား တတ်ပါတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ 'သိုက်ဆက်' ခေါ် မမြင်အပ်ရာ တွေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး သူတို့ဟာ

- (က) မိမိက ဒီလို ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ပြီး တကယ်လို့ သိုက်ထဲ ပြန်ရောက်ခဲ့ရင် သူတို့ထက် သာလွန်မှာ စိုးရိမ်နေတယ်။
- (ခ) ဒီလို ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်၊ လေ့ကျင့် အောင်မြင်သွားရင် သူတို့ကို အမိန့်ပေး ခိုင်းစေမှာ စိုးရိမ်နေတယ်။ ဒီစိုးရိမ်မှုတွေနဲ့ နှောင့်ယှက်လိမ့်မယ် ဆိုပါတယ်။

‘သိုက်ဆက်’ ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရှင်းပြပုံမှာ ‘ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်လေသူ မှန်သမျှသည် သိုက်ဆက်နှင့် မကင်းတတ်ချေ။ အပြီးထွက်ခွင့် ရခဲ့သူနှင့် သစ္စာ ကတိဖြင့် ထွက်ခဲ့ရသူမျှသာ ကွာခြား၏။ ကြားဖူးသည်မှာ ကျေးဇူးရှင် ဝေဘူ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဝေဘူသိုက်မှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခဲ့သော သိုက်ထွက် ဟူ၍ပင် ဖြစ်၏။ အတိတ်ဘဝ... ဘဝ ဥစ္စာထုပ် မြှုပ်နှံရာ၌ အစွဲ မကင်းသူမှန်က သိုက်ဆက်မှ မလွတ်နိုင်ရာပြီ။

သစ္စာ ကတိ ခံယူ၍ (ပြန်မလာပါက ဘယ်သို့ ဘယ်လို ဟူ၍) ကျိန်ဆို ထွက်ခဲ့ရသော သိုက်ဆက်၌ကား ပြန်လာသော် ၎င်းတို့ထက် အဆင့် မြင့်ပြီး ဗိုလ်ကျမည် ကိုလည်း စိုး၏။ ဝိပဿနာ ဉာဏ် အမြင် သန်သွားလျှင် ကား သေခါနီး ၎င်းတို့ လိုရာ အာရုံ နိမိတ် ပြကာ ဆွဲ

ခေါ်၍ မရမည်ကိုလည်း စိုး၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်
အောင်ပြီ အော်သံကို နားမခံသာရကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို
ခြေရာ ခံလျက်က လိုက်လံ ဖျက်ဆီးလေ့ ရှိတတ်၏။

[၎င်း - စာ ၆၆]

ဒုတိယ အကြောင်းကတော့ ဒီလို ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်၊
လေ့ကျင့်လို့ မလှုပ်မယှက် စိတ် မကလက်တော့တဲ့ အပ္ပနာ
သမာဓိ အဆင့်လောက် အထိ ခရီး ရောက်ရင် အကျင့်
ရှင်ရဲ့ သမာဓိ စွမ်းအားနဲ့ သူတို့ကို (သိုက်ဆက်တွေကို)
ခေါ်ခိုင်းမှာ စိုးရိမ်နေကြလို့ပါပဲတဲ့။ ဒါ့ကြောင့် ဒီလို ကျင့်
နေသူ သမာဓိ စွမ်းအားတွေ မရသေးခင်မှာဘဲ ခြေရာခံ
လိုက်လံ ဖျက်ဆီးကြတယ် ဆိုပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စိုးရိမ်မှု
ကို အကြောင်း ရှာရင် သူတို့ အလွန် ခင်မင် စွဲလမ်းလို့
စောင့်နေရတဲ့ ရွှေငွေ ရတနာတွေကို ထုခွဲပြီး ခိုင်းတာ
လုပ်ပေးရမှာကို စိုးရိမ်တာ၊ ပြီးတော့ သူတို့ ကိုယ်တိုင်
လိုက်လံ စောင့်ရှောက် အကောင်အထည် ဖော်ပေးရတတ်
တဲ့ အတွက် ပင်ပန်းမှာကိုလည်း စိုးရိမ်တာ... ဒီနှစ်ချက်
ကြောင့် နှောင့်ယှက်တာလို့ ဆိုပါတယ်။

[၎င်း - စာ ၆၇ ရှု]

နောက် တစ်မျိုး 'ကမ္ဘာ မကြေ ရန်သူမျိုး' ဆိုတာ
ကတော့ ဘုရားရှင်နှင့် စိဉ္စမာနတို့ကို ဥပမာ ပြပါတယ်။

(အကျယ်ကို မပြောတော့ပါ) နောက် ဥပမာ တစ်ခုက တော့ ဟို ရှေး အတိတ် သံသရာ ဘဝ တစ်ခုက 'လင်တူ မိန်းမ နှစ်ဦး' ရဲ့ ကမ္ဘာ မကြေ လက်စားချေပုံမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ မယားကြီးက အမြဲမ၊ သားသမီး မရတော့ မယား ငယ် ယူ၊ မယားငယ်က သားသမီး ရတော့ မယားကြီး မနာလိုဖြစ်၊ မယားငယ် ကလေးတွေ သတ်ပစ်၊ မယား ငယ်က နောင်ဘဝ သူ့ သားသမီးတွေ ပြန် သတ်ရ ပါလို ၏ ဆုတောင်းနဲ့ သေ။ မယားကြီးက ကြက်မ ဖြစ်တော့ မယားငယ် ကြောင်ဖြစ်၊ ကြက်သားလေးတွေ ကြောင်စား၊ ကြက်က မကျေတော့ နောင်ဘဝက စောင့်ပြီး ကလဲ့စား ချေ။ ဒီလိုနဲ့ ကျားနဲ့ သမင် ဘဝ၊ လူနဲ့ ဘီလူး ဘဝတွေဆီ ကမ္ဘာ မကြေ ရန်ငြိုး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဆရာတော် ဘုရား ကြီး ရည်ညွှန်း လိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။

တောရ အကျင့်ရှင်မှာလည်း သိုက်ဆက် ရန်ငြိုး အပြင် ကမ္ဘာမကြေ ရန်ငြိုးတွေ ရှိတာ သတိ ပြုပါလေလို့ သတိ ပေးတော်မူပါတယ်။

'ထိုနှစ်မျိုး မည်သည့် အမျိုးအစားပင် ဖြစ်ပါစေ မိမိ ဘဝ မိမိ ကျက်စားရာ နေရာများတို့၌ ကပ်လျက် လိုက်ပါနေတတ်၏။ လူချင်း မနှောသော်မှ သွေး ပြောသ ဖြင့် ထိုသူ အသံ သတင်း စကား ကြားရုံမျှဖြင့်ပင် မုန်း

တီး နေတတ်၏။ မြင်အပ်ရာမှ ဖြစ်စေ၊ မမြင်အပ်ရာမှ ဖြစ်စေ၊ မမြင်ရုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အထင်ရုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့် နေတတ်၏။

မလှုပ်နှင့်၊ မြှုပ်ဖို့ နှစ်ဖို့ အဆင်သင့်တည်း။

[၎င်း - စာ ၆၇]

ဒါကြောင့် ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဒီလို အသိပေး နှိုးဆော်ခဲ့ပါတယ်။

‘သင်၏ တောလည်ခေါင် တစ်ကိုယ်တည်း ကျင့်ရ သော နိက္ခမ ဧကစာရီ အကျင့်မျိုးသည် မိမိ သီလ စမ်းသပ်ရာ ဌာနလည်း ဖြစ်၏။ ရန်ဘက်များကို အကျင့် နှင့် ပြိုင်ရာ စက်ကွင်းလည်း ဖြစ်၏။ ပွဲတွေ ကွင်းဆင်း ရာ ဌာနလည်း ဖြစ်၏။ နွား ကောင်း မကောင်း ချောင်း အတက်မှာ သိရ၏ ဆိုသော် သင်ကား... ဇွဲ ကောင်း မကောင်း တော အထွက်မှာ သိရလိမ့်မည်တည်း။

အညွန့်။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ အပွမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ်- ၁၀၊ ၂၀၀၀၊ အောက်တိုဘာ

တောမှာ သန့်

တောမှာ သန့်... တောမှာ သန့်... တောမှာ သန့်...

တောမှာ သန့်... တောမှာ သန့်... တောမှာ သန့်...

တောမှာ သန့်

တောစိုးတောင်စိုး ရုက္ခစိုးနှင့် သိုက်ဆက်၊ အပြိုးအတေး
ကြီးလွန်းသော အနှောင့်အယှက်များကို 'မမြင်အပ်ရာ'
များ အဖြစ် တောရရှင် ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ရနိုင်ကြောင်း
ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ 'ထို့အပြင် မမြင်အပ်သော' သင့် ခန္ဓာ
အတွင်း၏ အတို့အထိများလည်း ရှိသေး၏' လို့ ဆက်
လက် ဖော်ထုတ် သတိ ပေးထားပါတယ်။

၁။ ခင်မင်မှု အားကြီးစွာဖြင့် ဖမ်းယူ ခံစားခဲ့မိဖူးလေ
သော အာရုံဟောင်း ငါးမျိုးတို့ကလည်း လွန်ကြီး
ကြီး သဖွယ် လိမ်လျက်၊ ကျစ်လျက် သင့်စိတ်ကို
ဆွဲငင်ကြပေလိမ့်ဦးမည်။

၂။ ခင်မင်မှု အားကြီးစွာဖြင့် လက်ခံ ဆက်ဆံ မိခဲ့ဖူး
လေသော ထိုအာရုံတို့၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်သော အပေါင်း

အဖော်တို့၏ အစွဲကလည်း လွန်ကြီးကြီး သဖွယ်
လိမ်ကျစ်၍ ဆွဲငင်ကြပေဦးမည်။

၃။ သူ့ မျက်နှာ အသွင်အပြင်များသည်လည်း သတိ
ကင်းလေ ထင်းထင်း ပေါ်လေ ဖြစ်လာချေဦးမည်။

၄။ သည့်အတူ သူ့ သွင်ပြင်မူရာ အားလုံးတို့သည် သူ
ဝင်ခဲ့ပြီး တံခါးပေါက်မှ ထပြကြလေဦးမည်။

၅။ သက်မဲ့ အသုံးအဆောင် စသည်တို့ကလည်း သက်
ဝင် လှုပ်ရှားလာကြတော့ကာ သူ့ နေရာနှင့် သူ
အကွက်စေ တွေ့လာကြပေဦးမည်။

အကယ်တိတိ ကာမဘောဂီ မခံစားဖူးသေးသော
တောရ အရှင် ဖြစ်ပါမူ မိမိ နောက်ကျန်ခဲ့သော ကုလ
ခေါ် ပစ္စည်းလေးပါး အလှူရှင်များသည်လည်းကောင်း၊
ဉာတိ ခေါ် မိဘ ဆွေမျိုးများသည် လည်းကောင်း တရား
ရှုကွက်တွင်း မိမိ စိတ် သွင်းလေ ထင်းထင်းကြီး ပေါ်လေ
ဖြစ်လာတတ်ချေ၏။ မျက်စိ မှိတ်လေ အရိပ် ပိလေ လည်း
ဖြစ်လာတတ်၏။ သည့်အတူ မိမိ စွဲလမ်းတကြီး တမ်းတ
မျှော်ယူ၍ လက်ခံ စားသုံးခဲ့ဖူးသော ရသတဏှာ စသည်
များကလည်း သုံးစားစဉ်တုန်းက တွေ့၍သာ သုံးသည်

ဆိုသော အသေးအဖွဲကလေးများကသည်ပင် မတွေ့ရလေမှ ပို၍ ကြီးထွားသွားလေမှန်း သိလာရတတ်ချေ၏။

[၉၇ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ စာ - ၇၃]

တောရရှင်သို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံတော်မှ အသေးစိတ် မှာကြားချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာတွင်း အတို့အထိတွေ ကြုံလာပြီ ဆိုရင် မိမိ ဘက်က ဆင်ခြင် ဉာဏ်အား ကြီးဖို့ လိုတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ်လို့သာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မထောက်ခံပါလျှင် 'ရှေ့ကြိုတွေး' များလည်း တစ်ဆက်တည်း ပေါ်လာတတ်ကြောင်း ညွှန်ပြပါတယ်။ ဘယ်လို 'ရှေ့ကြိုတွေး' လည်း ဆိုတော့ ဝေနေယျတို့ အပေါ် သိစေချင်၊ တတ်စေချင်တဲ့ ဟောပြော ပြသလိုတဲ့ အတွေး၊ ဘုံဗိမာန်ကြီးတွေ တည်ဖန်ပြီး သာသနာ ပြုလိုတဲ့ အတွေးများ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒီမှာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဥပမာနှင့် တကွ သတိပေးလိုက်ပုံဟာ အလွန် ပြင်းထန် ထိရောက်ပါတယ်။ အဲဒီ 'နောက်ပြန်တွေး' ရော၊ 'ရှေ့ကြိုတွေး' ရော နှစ်ခုလုံးဟာ မိမိရဲ့ ပါးနှစ်ဖက်ကို ဘယ်ပြန် ညာပြန် ရိုက်နှက်နေသလိုပါပဲတဲ့လေ။ ရိုက်ချက်က ပြင်းလှပါတယ်။

'ထိုအခါ သဒ္ဓါအားများ တိမ်မြုပ်သွားသဖြင့် ကျစိတ် ပေါ်ကာ ထိုင်းမှိုင်း ပျင်းရိစိတ်တို့သည် လွန်ကြီးကြီး

သဖွယ် ရစ်ပတ်လျက်က ဆွဲငင်ကြပြန်လိမ့်ဦးမည်' လို့ တိခနဲ သတိ ပေးလိုက်ရာ ဘယ်လောက် ကြောက်စရာ ထိတ်စရာ ကောင်းတယ် ဆိုတာ ပေါ်လွင်လာပါတော့ တယ်။ ဒီမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်မိတော့ တောထဲ မှာ လွန်ကျူးစရာ မရှိ၊ သီလ ရှိနေသေးပုံ အာရုံ ပြုပြီး ဒီလောက်ဆို နတ်ပြည်တော့ မလွဲဘူး ဆိုတဲ့ အလွဲတွေး များ ဝင်လာတတ်ပုံကိုလည်း သိမှတ်စေပါတယ်။

အဲဒီလို အတွင်းအပြင် အတို့အထိ အနှောင့်အယှက် တွေ ကြုံလာရင် ဘာ လုပ်သင့်သလဲ။ ဆရာတော် ဘုရား ကြီးက ဒီလို ညွှန်ပြထားပါတယ်။

'ဤကဲ့သို့ မိုးပြင်း လေပြင်း တိုက်ခိုက်ချိန်တွင်...

သင့် စိတ်၏ ခံနိုင်ရည်အား မြှင့်တင် ပေးဖို့ လို၏။ ထိုခံနိုင်ရည်အားမှ လွဲ၍ အခြား ကုစားစရာ ဆေး မရှိ၊ သတိ ဝီရိယ အားစိုက်မှု များလေ၊ အငွေ့ ထလေသာ ဖြစ်နေသော ထိုအချိန်မျိုး၌ကား ဆွလေ နံလေ၊ မန်းလေ ပြလေ ပုံသို့သာ ဆိုက်ရောက် တတ်လှချေ၏။

လာလိုရာလာ ငါ သည်းခံမည်၊ ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ် ငါ စိတ်မညစ်ပြီ။

ငါကား ကျင့်ရန် လာ၏။ ငါ့ တာဝန်ကား အကျင့်၊
ငါကား အပြုသမား မဟုတ်၊ အကြည့်သမား၊ ပြုသမျှ
ကြည့်၍ ကြည့်သမျှ သိရန်သည် ငါ့ တာဝန်တည်း’

[၎င်း - စာ ၇၄]

ဒီတော့ မိမိရဲ့ တာဝန်က ရှုကွက် ထဲပေါ်လာသမျှ
အမြင် အမြင်မျှ၊ အကြား အကြားမျှ မှတ်ချက် ပေးပြီး
အေးအေးဆေးဆေး ကျင့်ရုံသာပါပဲတဲ့။ အဲဒီလို အမှတ်
ချင်း ဆက်လာပြီ ဆိုရင် ခံနိုင်ရည် အားကောင်းလာပြီး
မိမိရဲ့ အင်အားသတ္တိ အပေါ် ယုံကြည်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ
လိမ့်မယ်လို့ လမ်းမှန် အကျင့်မှန်ကို ညွှန်ပြတော် မူပါ
တယ်။ ယုံစိတ် သဒ္ဓါ ဖြစ်ပေါ်လာမှတော့ ဆက်ကျင့်လို
တဲ့ ဆန္ဒအားလည်း တဖွားဖွား ပေါ်လာရမည်သာတဲ့။
သို့သော်...

ဒီလို ဘာလာလာ ငါ ခံတော့မယ်လို့ ယတိပြတ်
ဆုံးဖြတ်လိုက်တာဟာ ရန်ဘက်ကို စိန်ခေါ် နေသလို
ရှိတော့တယ်တဲ့။ ဘယ်လောက် ဆန်းကြယ်ပြီး ဘယ်
လောက် မှတ်သားစရာ ကောင်းလိုက်ပါသလဲ။ မာနချင်း
ပြိုင်လို့ ပေါ်တဲ့ ရန်မျိုးဟာ မာန်ချ ပေးလိုက်ရင် ကျေအေး
သွားတတ်ပေမဲ့ အာဃာတချင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရန်က

တော့ မာန် မရှိလေ ပိုဖိလေ ဖြစ်လာတတ်တယ်လို့ လမ်း
 ညွှန်တော် မူပါတယ်။ အဲဒီမှာ သိုက်ဆက်နဲ့ ကမ္ဘာ မကြေ
 ရန်ငြိုးတွေက ပိုပြီး နှောင့်ယှက်ဖို့ အခွင့်အရေး ရသွားပါ
 ပြီ။ မိမိကိုယ်တွင်းက တဏှာကလည်း ရှေ့ပို့ နောက်ခေါ်
 နဲ့ ပိုပြီး သောင်းကျန်းလာခဲ့ပါပြီ။ အငွေပေး တဏှာသည်
 အတွေ့ပေး တဏှာထက် ပိုပြီး ဆန်းကြယ်တယ်လို့ ဆို
 ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ တဏှာဟာ တခြား ရလို့မူထက်
 တရား ရလို့မူနဲ့ ဖြားယောင်းနေပါပြီ။ နောက်ထပ် ဘယ်
 နှရက်၊ ဘယ်နှလ ကျင့်ရင် ငါ တရား ရတော့မယ် ဆိုပြီး
 'တစ်' ပေးလာတတ်ပါတယ်။ ဒီမှာ ထစ်သလောက်
 ငေါ့တော့ တာပါပဲ။

‘ထိုတောရ အရှင် ထမင်းလုံး တစ္ဆေ အခြောက် ခံ
 ရရာပြီ၊ ခံနိုင်ရည် ရှိသော်မှ စိတ် အထိုင် မကျပြီ။ ကိုယ်
 ပေသော်မှ စိတ်ကား ထားရာ မနေတော့ပြီ။ စိတ်ကစား
 ခြင်းသည် အာရုံကို ခေါ်၍ ပျော်ပါးခြင်း တစ်မျိုးပင်
 ဖြစ်ရာ ထိုအာရုံနောက်မှ ပညတ်၊ ထိုပညတ် နောက်မှ
 ကိလေသာများ ဆက်တိုက် ယိုစီး စိမ့်ဝင်လာတတ်ချေ
 ရာ အတွင်းရန်၊ အပြင်ရန် များစွာဖြင့် သင်၏ တိုက်ပွဲသံ
 ကား တစ်တောလုံး ထန်၍ သောသော ညံတည်း။’

[၎င်း- စာ ၇၆]

တောရရှင် အတွက် ခန္တီ ပါရမီရဲ့ ဖြစ်စဉ် အပိုင်းကို မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက အဲဒီလို သိသာ ထင်ရှား မှတ်သားဖွယ် ပြဆိုခဲ့သလိုပဲ 'တောသည် ရန်သူ များသော နေရာသာ ဖြစ်ဘိ၏။ တောသည် ရန်သူများနှင့် စစ်ကစားသော နေရာသာ ဖြစ်ဘိ၏။ တောသည် တစ် ယောက်တည်းဖြင့် ရာထောင်ကို အောင်ပွဲ ခံရာ ဒေသ ဖြစ်ဘိ၏' လို့လည်း ညွှန်ပြတော် မူခဲ့ကြောင်းပါဗျာ။
 အညွှန်း။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာနှင့်
 ၉၈၊ ဝေဒလ္လချောင် သြဝါဒများမှ။
 အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၀၊ ဒီဇင်ဘာ။

တောမှာ သစ္စာ

တောရရှင်သည် တွင်းပ နှစ်တန် ဘေးရန်များကို ခန္တီ ပါရမီဖြင့် ကျော်ဖြတ် နိုင်စွမ်း မရှိတော့ဘူး ဆိုပါလျှင် 'သစ္စာ ပါရမီ' ကို ဆက်လက် ဖြည့်ကျင့်ပါလို့ ကျေးဇူး ရှင် မဟာဇောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တိုက်တွန်း ညွှန်ပြပါတယ်။ သစ္စာက အမှန်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ပါရမီက စိတ် ရင့်ကျက်မှုကို ဖော်ပြပါတယ်။ သစ္စာ ပါရမီမှာ ရိုးရိုး သစ္စာ စကားနဲ့ ပါရမီ သစ္စာစကားရယ်လို့ နှစ်မျိုး ကွဲပြား ပါတယ်။ ရိုးရိုး သစ္စာ စကားကတော့ မိမိ ပြုကျင့်ခဲ့တဲ့ အမှုတွေဟာ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ပင် ဖြစ်ပါစေ၊ မကောင်း ကျင့် မိစ္ဆာသီလကို အာရုံ ပြုပြီး သစ္စာ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်ပါ တယ်။

တစ်ခါက ရသေ့ တစ်ပါးကို ကိုးကွယ်တဲ့ သူကြွယ် လင်မယားမှာ သား တစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့တယ်။

သား မြွေခဲ ခံရလို့ မြွေဆိပ် မွန်နေစဉ်မှာ ရသေ့ကို ကယ်
 ပါ တောင်းပန်တယ်။ အဲဒီမှာ ရသေ့က 'ငါ့မှာ သစ္စာက
 လွဲပြီ၊ အခြား ဆေး မရှိ၊ သစ္စာ ဆို၍ သင့်သားအား ကု
 စားအံ့' ဆိုပြီး 'ငါသည် ဖန်ရည် စွန်းသော ရသေ့ အဝတ်
 ဝတ်သည်မှ စ၍ ခုနစ်ရက်မျှသာ ရသေ့ စိတ် ဖြစ်ပေါ်၊
 ရသေ့ ဘဝ၌ ပျော်မွေ့ခဲ့ပါ၏။ ထိုမှ နောက်တွင်ကား
 ဝတ္တရား အရသာ ပြုကျင့်လျက် ရှိပါ၏။ ဤစကား
 မှန်ပါလျှင် ဤကလေး၌ တက်နေသော မြွေဆိပ်
 လျှော့ကျပါစေသတည်း။'

ရသေ့ရဲ့ သစ္စာ စကားကြောင့် သတိ မေ့နေတဲ့
 ကလေး လူးလွန်လာတယ်။ ရသေ့ တိုက်တွန်းလို့ သူ့ကြွယ်
 က ဆက်ပြီး သစ္စာ ဆိုပြန်တယ်။ 'တပည့်တော်သည်
 ဤရသေ့ကို ပစ္စည်း လေးပါးတို့ဖြင့် လှူဒါန်းခဲ့သော်လည်း
 ခုနစ်ရက်မျှလောက်သာ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူဒါန်းခဲ့ပါ၏။
 ထို့နောက်တွင်ကား ဝတ်ကျေတန်းကျေမျှသာ လှူခဲ့ပါ၏။
 ဤစကား မှန်ပါလျှင် သားငယ်၌ တက်သော မြွေဆိပ်
 ပြေပါစေသတည်း။'

ဒီမှာ ကလေး အသံ ထွက်လာပြီ။ ရေ သောက်ချင်
 တယ် ပြောလာပြီ။ ရသေ့က သူ့ကြွယ်ကတော်ကို ဆက်
 ပြီး သစ္စာ ဆိုခိုင်းပြန်လေရာ 'အကျွန်ုပ်သည် ဤသူ့ကြွယ်

ကို မိဘ ပေးစား၍သာ ယူခဲ့ရပါသည်။ နည်းနည်းမှ မချစ်ပါ။ ဤစကား မှန်ပါလျှင် သား၌ ကျန်နေသော အဆိပ်များ လုံးဝ ပြေပါစေသတည်း။'

ဒီမှာ သားငယ် ထထိုင်၊ အကောင်း ပကတိ ပြန် ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒီဇာတ်ကြောင်းမှာ ရသေ့နဲ့ သူကြွယ် လင်မယားတို့ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အမှားတွေကို အာရုံပြု သစ္စာ ပြု ဆိုခြင်းဖြစ်လို့ 'ရိုးရိုး သစ္စာစကား' လို့ ဆိုရပါတယ်။ အမှားကို မှားကြောင်း ဝန်ခံ သစ္စာ ပြုတာတောင် ဤမျှ ထက်မြက်သည် ဆိုပါလျှင် အမှန်ကို အမှန် အတိုင်း သစ္စာ ပြုခြင်းကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပြီ။ 'အလောင်း တော်၏ နှစ်ဦးကာလ ငုံးမင်း ဘဝ၊ ငါးရုံမင်း ဘဝများ တုန်းက မရှူး မိမိ လူ့ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရလေတိုင်း ကျင့် ဖြည့်ခဲ့ရဖူးသော သီလတို့ကို အာရုံ ပြု၍ သစ္စာ ဆိုခြင်း များသည်ကား ကောင်းမှုကို အာရုံ ပြု၍ ဆိုခြင်း၊ သီလ စွမ်းပကား၏ ရင့်ကျက်မှု ရှိ မရှိကို သိခွင့် ရခြင်းများ ကြောင့် ပါရမီဖြစ် သစ္စာ ဆိုရ၏။

[၉၇၊ မတ်လ- ပါရမီ ပရိစ္ဆာယ်ကထာ၊ စာ- ၇၈]

မိမိ ရှေ့ဝယ် မသွားသာ လောက်အောင်ပင် ဆီး တား ထားကြ လေသော အတွင်း အပ ရန် နှစ်ဝတို့ကို ဖယ်ရှား မှုတ်လွင့်ပစ်ရာ၌ မိမိ၏ နောက်နောက်က

အဆက်ဆက် သီလများ စုစည်းမိ လာကြကာ အရှိန် အဟုန် တက်ကြွ လာခြင်း၊ လက်ရှိ အကျင့်၌ ဝန်းရံ လာခြင်း များကြောင့် နောက် နောက် သီလ ပိသစွာ အာရုံပြုနိုင်လေ၊ ရှေ့ရန်များ လွင့်စဉ်လေ ဖြစ်သွားတတ် လှ ချေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသစွာ လက်နက်သည် ရန်သူကို ရန် တုံ့ပြန်ဖြင့် ရန် မမူတော့ဘဲ အမှန် စကားဖြင့် ရန် အောင်မြင်နည်းပင် ဖြစ်ချေ၏။ ထိုသို့ သစွာဆိုရာ၌...

(၁) နောက် သီလကို အာရုံပြု လက်ရှိ လာရင်း ကိစ္စ သစွာဆို၊

(၂) တစ်ဖန် နောက်ခံ သီလကို အာရုံပြု၊ ထိုနောက်ခံ ကျင့်ပြီးသည်ကိုပင် သစွာပြု၊

ထိုနှစ်ခု မည်သည့်နည်း သုံးသုံး၊ အမှန်ကို အမှန် အတိုင်း ဆိုနည်းချည်း ဖြစ်ရာ ထိုအာရုံ မှန်ခြင်းသည်ပင် လိုရင်းတည်း။ ဤ၌ သီလ အာရုံပြု ဆိုသည်မှာ ကျင့် ကြံ အားထုတ်မှု 'သိက္ခာတက် သီလ' မျိုးကိုသာ ရည် ရွယ်၏။'

[၎င်း- စာ ၇၉]

သစွာ ပါရမီရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ရန်ဘေး ကင်းရှင် လာပြီ ဆိုရင်... မိမိရဲ့ အကျင့်ဂုဏ်မှာ ယုံသော သဒ္ဓါ၊ သစွာပေါ်မှာ ယုံသော သဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တော်၏ အဆုံးအမ

အပေါ် ယုံသော သဒ္ဓါ။ သဒ္ဓါ သုံးချက် အလိုလို တိုးထွက် လာလိမ့်မယ်လို့ ညွှန်ပြတော် မူပါတယ်။ သဒ္ဓါ နောက်ရှိ ကျင့်လိုအား ဆန္ဒများလည်း တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက် လာပါ လိမ့်မယ်လို့ အာမခံတော် မူပါတယ်။ ‘သစ္စာသည် အလောင်းအလျာတိုင်း၏ သက်စောင့် လက်နက်တည်း’ လို့ အလေးအနက် ဖော်ပြပါတယ်။

သစ္စာ ပါရမီရဲ့ သတိပြု ဆင်ခြင်ဖွယ်များကိုလည်း မခြင်းမချန် အမှန်အတိုင်း သတိပေး ရေးသားထားပါ တယ်။

‘သစ္စာ စကား နားဝယ် ကြားသဖြင့် ဖယ်ရှားသွား လေသူများကား... တန်ခိုး သေးနပ်သော အဆင့် အနိမ့် စား အာဃာတသမား သော်လည်း ဖြစ်တတ်ရာ၏။ အသည်းခိုက်မျှ အစွန်းအထင်း မရှိသေးသော အာဃာတ သမားသော်လည်း ဖြစ်တတ်ရာ၏။ ခရီးလမ်း ကြုံသဖြင့် အပျင်းပြေ လက်တည့်စမ်း ရန်စသမားသော်လည်း ဖြစ် တန်ရာ၏။

ထိုမှ အပြန် ဖြစ်သော ရန်ဘက်တို့ကား မိမိ၏ ဤနုသေးသော သီလ၏ အရှိန်အစော်၊ အာနုဘော်၏ သတ္တိကို မဖြူချေ။ မိမိ၏ ဝမ်းတွင်းအောင်း ရာဂ ခေါ် တဏှာရန်သည်လည်း ပထမ မင်၊ ဒုတိယ မင်တို့ဖြင့်

သတ်သော်မှ မကျေမ္မာ၊ မလွင့်ပြယ်ချေရကား ဤသစ္စာ စကားမျှဖြင့် အယားပင် ပြေမည် မဟုတ်ချေ။ ထို ရန် အကြီးစား ထီးထီးမားမားတို့သည်ကား ထိုသစ္စာစကား သည် ၎င်းတို့အား ခေါ်သော အလား ထင်မှတ်ကာ တိုး၍ တိုး၍ပင် ထိပါး လာကြကုန်သေး၏။ သစ္စာ တစ် ခါ ဆိုလျှင် တစ်လွှာပို ဖြစ်လာတတ်၏။ ရှုကွက်တွင်း (အလုပ်ခွင် အတွင်း) ၌ အမြင်အကြားများဖြင့်ပင် အတင့် ရဲရဲ ပြသလာတတ်ကြ၏။ ရှုကွက်၏ အပြင် (အလုပ်ခွင် အပြင်) ၌ကား ရိပ်မှန်း သံမှန်း မြင်ယောင် ကြားယောင် များဖြင့်သာ ပြလာတတ်ကြချေ၏။ အိပ်မက် ထဲ၌ပင် ကြိမ်းမောင်းခြင်း၊ နှင်လွှတ်ခြင်း စသည်များဖြင့် အတိ အလင်း စစ်ကြေညာကာ အတင့် ရဲလာတတ်ကြချေ၏။ စိတ်ဓာတ် စစ်ဆင်ရေး တိုးလုပ်နေကြသည် ဆိုက မမှား တန်ရာပြီ။

ထိုအချိန်မျိုး၌ သစ္စာ လက်နက်ကား သတ္တဝါနှင့် လက်နက် မမျှသော အချိန်တည်း။ မိမိ လက်ဝယ်ရှိ သဒ္ဒါပန်း တစ်ဖန် ညှိုးနွမ်းလာချိန်တည်း။

[၎င်း- စာ ၈၀]

အဲဒီလို မှတ်သားဖွယ် အသိ ပေးခဲ့ပါတယ်။

တောရရှင်သည် သစ္စာ ပါရမီအားဖြင့် ကျင့်စဉ်
ရှေ့မတိုးဘဲ ရှိခဲ့ပါသော် မေတ္တာ ပါရမီကို ဆက်လက်
ဖြည့်ကျင့်ရမယ်လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရေးသား မှာကြားတော်မူခဲ့
ကြောင်းပါဗျာ။

အညွန့်။ ။ ၉၇ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ
၉၉ ဇွန်လ ဝါးသုံးရုံသစ်တောစခန်းဩဝါဒများမှ
အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁ ဇန်နဝါရီ။

တောရရှင်နှင့် မေတ္တာကျင့်စဉ်

တောရရှင်သည် သစ္စာ ပါရမီအားဖြင့် ကျင့်စဉ် ရှေ့မတိုးဘဲ ရှိခဲ့ပါသော် မေတ္တာ ပါရမီကို ဆက်လက် ဖြည့်ကျင့် ရမယ်လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ရေးသား မှာကြားတော်မူပါတယ်။ မေတ္တာ မှာလည်း ရိုးရိုး မေတ္တာနဲ့ ပါရမီ ဖြစ်သော မေတ္တာ နှစ်မျိုး ထပ်ကွဲပါတယ်။ မိရိုးဖလာ ဆိုတဲ့အတိုင်း အရွက် မထွက် သော အရိုးမျှသာ၊ မိဘက သင်ပေးလို့သာ နှလုံး စိတ် ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းပါစေ စသည် ပါးစပ်က အော်နေပေမဲ့ စိတ်မပါ စေတနာ မရောက်ရင် မေတ္တာ မမြောက်၊ ပါရမီ စခန်းမှာ အဟောသိကံ ပဲလို့ ဆိုပါတယ်။

ရိုးရာ ဓလေ့ အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ ဝါဒီတို့ ကျင်းပနေကျ ဖြစ်တဲ့ ဘုရားပွဲ၊ ဝတ်ရွတ်ပွဲတွေမှာ မေတ္တာပို့ အမျှဝေတာ

မျိုးဟာလည်း ကုသိုလ်တော့ ရပါတယ်။ စေတနာ မရင့် ကျက်ရင် ပါရမီ မမြောက်ဘူးလို့ ညွှန်ပြပါတယ်။

[၎င်း- စာ ၈၂ ခု]

မေတ္တာဈာန် ဝင်စားပြီး နေနိုင်တာမျိုးကိုသာ ပါရမီ မြောက် မေတ္တာလို့ ဆိုရပါတယ်။ အတွင်းငုတ် အပြင်ရံ ရာဂ၊ ဒေါသ နှစ်ပါးကို မေတ္တာစံအားဖြင့် ဖယ်ရှားမှုတ် လွှင့်ပစ်နိုင်ပါတယ်။ မိခင်ရင်းက တစ်ဦးတည်းသော သား အပေါ် ထားရှိသော စိတ်ထားမျိုး၊ မေတ္တာမျိုးသာ လျှင် ရင့်ကျက်၍ ပါရမီ မြောက်တယ် ဆိုပါတယ်။ တစ် ဦးတည်းသော သားကလေး ပေမို့ မိခင်သည် အရိပ် တကြည့်ကြည့် ရှိနေသည် မဟုတ်လော၊ သား အပေါ် မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာတို့ လွှမ်းခြုံထားပြီးသားတွင် မိုက်မှားမှု ရှိသော်မှ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည် မဟုတ်လော။ ထိုမိခင်စိတ်မျိုးသာ ဘေးရန်ကင်းပ အေးချမ်းမှုကို ရစေ နိုင်တယ်လို့ လမ်းညွှန်တော်မူပါတယ်။

တောရရှင် ဘဝရဲ့ ကြုံတွေ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့ အခက် အခဲတွေက များပြားလှပါတယ်။ ချစ်ဒေါသ၊ မုန်းဒေါသ၊ အနီးပစ်၊ အဝေးပစ်၊ မြင်အပ်၊ မမြင်အပ် စသည့် မိမိဆီ ဦးတည်နေတဲ့ အနှောင့်အယှက်တွေ အများကြီး။ အပူမျိုး သည် အမြင့်၊ အခက်အလက်များ ပြည့်နှက်လျက် အပူ

အပင် စိုက်မိလျက်သားသာ ရှိချေ၏။ ကြောင့်ကြမှု အသီး
 အပွင့်များကလည်း စုံလှချေ၏' လို့ ဆရာတော် ဘုရား
 ကြီးက အလင်္ကာစကားနဲ့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ မှတ်သား
 ဖွယ်ရာကား မိမိ၏ မျက်ကွယ်၊ အနီးကပ်၊ အဝေး အလှမ်း
 (ဒေသခြားကွာ) အဝေးတို့၏ အချစ်၊ အမုန်းအားဖြင့်
 ထုသော ခဲတို့သည်ကား ရှုကွက်တွင်းမှာလည်း အမြင်
 အကြားအားဖြင့် တွေ့ ရ၏။ အာရုံ အိပ်မက်များမှာလည်း
 မြင်တွေ့ရတတ်ချေသေး၏။

[ပါရမီ ပရိယစယကထာ - စာ ၈၄]

မိမိက တောထွက်လာပြီ ဆိုတော့ အနီးအဝေးမှာ
 ကျန်ခဲ့သူ အကျွမ်းဝင် မိတ်ကောင်းတို့က မိမိကို မေတ္တာ
 လှမ်းပို့နေတတ်ပါတယ်။ ချမ်းချမ်းသာသာ ကျင့်နိုင်ပါ
 စေ... နေထိုင်ကောင်းပါစေ... သပ္ပာယ် အဝဝ မျှတပါ
 စေ... စသည်ဖြင့်...။ အဲဒီလို မိမိသို့ အာရုံ ပြုနေခြင်း။
 အချင်းချင်း ပြောဆိုနေကြခြင်းတို့ဟာ ကြီးမဲ့ ကြေးနန်း
 ထက် လျင်မြန်စွာ မိမိထံ ရောက်လာတတ်တယ် ဆိုပါ
 တယ်။ ၎င်းတို့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ရှုကျင့်လျှင် သံသယ
 လှိုင်းရိပ်များ ပြေးလွှားနေသည်ကို အထင်းသား တွေ့ရှိ
 ရတတ်သဖြင့် ဤကား ငါ့အတွက် စိုးရိမ် ပူပန်သူတို့
 ပို့လွှတ်လိုက်သော အာရုံလှိုင်းတန်း ဟူ၍ ရိပ်မိစေနိုင်၏။

ထိုအခါ ၎င်းတို့၏ ထိုးပေါ်လာသော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်နှင့် မနော အကြည်ဓာတ် ဝပ်ကျင်းများဆီသို့ တစ်ခုချင်း အစဉ်အတိုင်း မေတ္တာစိတ် သွင်းကာ ကျန်ခဲ့သူ မိတ်ဆွေတို့ရဲ့ အပူတွေကို အေးငြိမ်းစေရမယ် ဆိုပါတယ်။

တစ်ဖက်က သာမန်မျှ သတိ ရနေတာမျိုး ဆိုရင် ရှုကွက်နဲ့ အိပ်မက်ထဲမှာ သူတို့ကို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် မြင်ရတတ်တယ် ဆိုပါတယ်။ ဒီမှာလည်း သူတို့ဆီ မေတ္တာစိတ် ရည်ရွယ် ပို့လွှတ်ပေးပါလေလို့ ညွှန်ပြပါတယ်။ တကယ်လို့ တစ်ဖက်က မိမိကို သတိ ရနေတာ မိတ်ဆွေတွေ မဟုတ်ဘဲ မုန်းသူတွေ ဖြစ်ခဲ့မယ် ဆိုရင် မိမိရဲ့ ရှုကွက်နဲ့ အိပ်မက်မှာ သူတို့ ရုပ်သွင်တွေ ခက်ထန် ကြမ်းတမ်းစွာ ပေါ်လာတတ်ပါတယ်တဲ့။ ဒီမှာ... နံပါတ်တစ်ကိုယ့် အပြစ် ကိုယ်ရှာ ကိုယ်ချင်းစာစိတ် အရင် မွေးရပါမယ်။ ဪ... တစ်ချိန်က ငါ မောက်မောက်မာမာ မချေမငံ ဆက်ဆံ ပြုမူခဲ့လို့သာ သူတို့ မကျေမချမ်း ဖြစ်ရတာပါပဲ။ ဒီမှာ အပြစ် ဝန်ခံ တောင်းပန်ခဲ့ရင် ခွင့်လွှတ် ကျေအေးရစေမိ။ ဒါကြောင့် မိမိကို မကျေမချမ်း ဖြစ်နေသူတွေ ကျေအေးပါစေလို့ နှလုံးသွင်း မေတ္တာ ပို့ရပါတယ်။ မေတ္တာ ပါရမီ အရာ၌ တကယ် ချမ်းသာစေလို

သော စေတနာသည် ဝတ်ဆံ သဖွယ် ဖြစ်၏။ မိမိနှင့် မျှ
စိတ် ထားနိုင်ခြင်းသည် ပွင့်ချပ် သဖွယ် ဖြစ်၏လို့
ဝတ်ဆံ၊ ပွင့်ချပ်တို့ဖြင့် တင်စား ဖော်ပြထားပါတယ်။

တောတွင်းမှာ ကျင့်ဖော်ကျင့်ဖက်များ ရှိခဲ့သော်
အတူနေခြင်း စိတ်ဝမ်းကွဲအောင်လည်း အမွေအနှောက်
ခံရတတ်တယ်လို့ သတိ ပေးတော်မူပြန်ပါတယ်။ ဒီမှာ
လည်း 'စာနာ နားလည်စိတ်' ရှိမှသာ အချင်းချင်း ခွင့်လွှတ်
ပြီး အမွေနှောက်ကို မြင်မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဆရာတော်
ဘုရားကြီး ဆက်လက် သတိပေး ရေးသား ထားတာ
တွေကို အထူးတလည် အလေးအနက်ထား မှတ်သား
စေလိုတာကတော့...

'အနီး၏ မမြင်အပ်ရာတို့၏ ထိုးနှက်ချက်များက
လည်း အနမတဂ္ဂပင် ရှိချေသေး၏။ ရံတစ်ခါ မျက်စိ
မမှိတ်ရဲလောက်အောင်လည်း အတင့် ရဲတတ်၏။ ရံတစ်
ခါ သတိ မလွတ်ရဲလောက်အောင်လည်း တွေ့ကြုံရ၏။
လူ... လူချင်း ကာမရာဂဖြင့် ဖြားယောင်းစေမှုမှသည်
အိပ်မက်တွင်း အတင်း အဓမ္မ ဖျက်ဆီး လုပ်ကြံသည်
အထိပင် ကြုံတွေ့ရတတ်ချေ၏။ ရန်ဘက်အားဖြင့်လည်း
လူလူချင်း နိုင်ရာကိုင်နိုင်ကြစတမ်းဖြင့် အကြမ်း အရမ်း
နှောင့်ယှက်စေဘိသို့ အာရုံလိမ် အာရုံပူးအားဖြင့် လည်း

ကောင်း၊ အိပ်မက်လိမ်... အိပ်မက်ဆန်းများဖြင့် လည်း
ကောင်း အနှောင့်အယှက် ပေးတတ်လှချေသေး၏။ ထို
အားလုံးသည်ပင် မမြင်အပ်ရာများ၏ အမွေအနှောက်
ချည်းသာ ဖြစ်ပါသည်ကို ရိပ်မိခဲ့ပါလေ။’

[၎င်း- စာ ၈၇]

ထိုအခါမျိုး၌ မြင်းနှင့် အပြေး လာ၍ တိုက်ခိုက်ရာ
တွင် မြင်းသည် အဓိက ပြိုင်ဘက် မဟုတ်။ မြင်းပေါ်နေ
မြင်းစီးသမားသာလျှင် တရားခံ ဆိုသည်ကို ခွဲခြား သိ
ထားဘိသို့ မမြင်အပ်ရာ၏ ပူးကပ်စေခိုင်းမှုကိုသာ အာရုံ
ပြု၍ တုံ့လွှတ်တတ်ရာ၏။ ပူးကပ်မှု ဟုတ်မဟုတ် ကာယ
ကံရှင်၏ မျက်လုံးကို ဖမ်းကြည့် သိနိုင်၏။ ပြောစကား၏
အသွားအလာကို ထောက်ကြည့် သိနိုင်၏။ ကာယကံရှင်
၏ ပင်ကိုယ်ဉာဉ်နှင့် ပယောဂ၏ ဉာဉ်သည် လည်းကောင်း၊
ကာယကံရှင်၏ မူလ ဟန်ပန်နှင့် ပယောဂ၏ ဟန်ပန်
သည် လည်းကောင်း အသံ ကြားရုံမျှဖြင့် သိသာ ကွဲပြား
၏။ ခြေဟန် လက်ဟန် ကြည့်ရုံမျှဖြင့်လည်း ရိပ်မိစေ
နိုင်၏။

ထိုသို့ မမြင်အပ်ရာတို့၏ အမွေဓာတ် အနှောက်
ဓာတ်များက မိမိ၌ မကြည်ညိုသေးသူထံ ပူးယှဉ်လျက်
ကဖြစ်စေ၊ မိမိ၌ ကြည်ညိုသူထံ ပူးဝင်လျက်က ဖြစ်စေ

ပေါ်ပေါက်လာချေသော် ဪ... ငါသည်ကား ရန်
ကြောက်၍ တောပြေး၊ ရန်က မအေးသေးချေတကား။
သူတစ်ပါး၏ အလုပ် အတိတ်က ပုတ်ခတ် မိမှားသော
ဝဋ်ကြွေးသည်ကား... တောင်းသူ တွေ့တုန်း ပေးဆပ်
ရဦးမှာပါကလား။

ဤသို့ ကိုယ်ချင်းစာခံ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှေ့သွားပို့
လွှတ်ပြီးမှ ထိုကာယကံရှင်၏ ရင်ညွန့် တည့်တည့်ရှိ မနော
အကြည်ဓာတ် ရှိရာကို သတိ၏ ရှုကွက် အရာ ထား၍
မေတ္တာ ဈာန်ခင်း သွင်းပေးရာ၏။ သူ့ မနောနှင့် ကိုယ့်
မနော အကြည်ဓာတ်ခံ ရောင်ပြန်ချင်း ဟပ်မိလာပြီ။ မိမိ
၏ မေတ္တာဓာတ် အားတို့က အလုံးအရင်းဖြင့် စုပြုံ လွမ်း
မိသွားသော် ထိုသူ၏ ပင်ကိုယ်စိတ် ပြန်ပေါ်လာ၏။
ထိုအခါ သူ၏ မျက်ကြည် တံခါးပေါက်မှ စ၍ အစဉ်
အတိုင်း မေတ္တာ ဖြန့်ကျက်ပေးရာ၏။

[၎င်း- စာ ၈၈]

မေတ္တာဓာတ်ရဲ့ အေးမြတဲ့ အရသာကို ရန်သူလည်း
ကြိုက်၊ မိတ်ဆွေလည်း ကြိုက် မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း
နှစ်ခြိုက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရန်သူ ဆိုတာ ဒေါသချင်း၊
မာနချင်း ဘက်ပြိုင်ရာက ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ မာနမီး၊
ဒေါသမီးတွေကို မေတ္တာရေနှင့် ငြိမ်းသတ်လို့ ရန်ကြွေး

ကင်းတဲ့ ဘဝ ရောက်ပါစေ။ မိတ်ဆွေ ဆိုတာ အကြိုက်
 ချင်း သဘောတူရာက ဖြစ်လာတာ။ ပြီးတော့ ကျေးဇူးခံ၊
 ကျေးဇူးစား အဖြစ် နေလာရာကလည်း မိတ်ဖြစ်လာတတ်
 ကြရဲ့။ မိတ်ရဲ့ တရားကိုယ်ဟာ တဏှာပေမ၊ ချစ်သူ၏
 ချစ်တုံ့ကို လိုလား စောင့်မျှော် နေတတ်လို့ ကာမရာဂ
 သံယောဇဉ်လို့ ခေါ်ပါသေးတယ်။ အပြန်အလှန် အကြိုက်
 ပေး ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ မိတ်သဘာဝကြား ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့
 ကာမမီး၊ ရာဂမီးတို့ကိုလည်း မေတ္တာ ရေစင်နဲ့ ငြိမ်းအေး
 စေတတ်တယ်။ 'အချစ်နှင့် မြူ၍ ရန်မချူလိုပြီ' လို့
 ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စာသား လှလှ သုံးထားပါတယ်။

မိမိတို့ လွတ်တဲ့ မေတ္တာဟာ ကိလေသာ ကင်းပြီး
 ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ပြည့်ဝနေဖို့ လိုပါတယ်။ တစ်ဦးတည်း
 သော သားအပေါ် ထားတဲ့ မိခင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုး၊
 မေတ္တာမျိုး ဖြစ်ရမယ်တဲ့။ တကယ်လို့ ကိုယ့် ဘက်က
 မေတ္တာ မသန့်ဘူး ဆိုရင် ကိုယ့် ရှုကွက်မှာ ကိုယ့် အိပ်
 မက်မှာ အာရုံဆိုးတွေ ပေါ်တတ်တာကိုလည်း ဖော်ပြ
 ထားပါသေးတယ်။ တကယ်တော့ မိမိရဲ့ မေတ္တာ ကျင့်
 စဉ် ဆိုတာ ခွေး နှစ်ကောင်နဲ့ တူတဲ့ ရာဂနဲ့ ဒေါသကို
 ချည်နှောင်ထားခြင်းသာ။ မေတ္တာပို့လွတ်နေတယ် ဆိုရာ
 မှာ မိမိရဲ့ ရာဂနဲ့ ဒေါသဆိုးတွေ မှုတ်လွင့် ပစ်နေခြင်းသာ

အဓိက၊ သတ္တဝါတွေ ကျန်းမာ ချမ်းသာပါစေ ဆိုတာက ဒုတိယ။

မေတ္တာရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်တဲ့ ရာဂ ဒေါသနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဒီလို ဖော်ပြခဲ့ ပါတယ်။

- အာရုံ၌ ခင်မင်မှု အားကြီးခြင်းသည် ရာဂ ဒေါသ၏ ဖြစ်ဖျားခံရာ ဒေသ၊
- မိမိကိုယ်ကို ခင်မင်မှု အားကြီးခြင်းသည် ရာဂ ဒေါသ ထကြွရာ၏ ဌာန
- တစ်ဖက်သား အပေါ် ခင်မင်မှု အားကြီးခြင်းသည် ရာဂ ဒေါသတို့၏ နားခိုရာ ဌာန

[၎င်း- စာ ၉၂]

ကျွန်စိတ် အားကြီးလာပါက ဘာကိုမျှ ဘယ်လို မျှ ကိုယ်ချင်းမစာနိုင်တော့ပါ။ ကိုယ်ချင်းမစာ မေတ္တာ ပျက်ပြီလေ။ ဒါကြောင့် မေတ္တာရဲ့ အခြေခံသည် ကိုယ် ချင်းစာ၊ ကိုယ်ချင်းစာ တတ်အောင် မာန်မာနတွေကို ဖြိုခွင်း နှိမ်နင်းပါလေမှ၊ မိမိ သီလ အပေါ် ချီးကျူးသော အသံတွေ ပေါ်လာချိန်မှာ ရှာကြံပြီး အပုပ်ချမယ့် အသံ တွေကိုလည်း နားစွင့် အသင့်ပြင်ထားပါလေဦးတဲ့။ လေ ပြင်းထဲ ကျရောက်နေတဲ့ သစ်စိမ်းခက် ပမာ တစ်နေရာ

တည်းမှာ ရပ်တည် ငြိမ်သက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ရာပြီလို့ ဖော်ပြ သတိပေးတော်မူပါတယ်။ အဲဒီမှာ မိမိရဲ့ စိတ်ဓာတ် အပေါ်မှာ၊ မေတ္တာရဲ့ အာနိသင် အပေါ်မှာ ၊ နိက္ခမ အကျင့် အပေါ်မှာ သဒ္ဓါအား ဆုတ်ယုတ်သွားတတ်တယ် (၀၁) သံသယ ဝင်လာတတ်တယ် ဆိုပါတယ်။

အဆိုး လောကဓံ၊ အကောင်း လောကဓံတို့ ကြုံလာ ချိန်မှပဲ သာသနာစောင့်တို့ရဲ့ အကဲဖမ်း သင့် သတ္တိ စမ်းသပ်ပုံများလည်း ပေါ်လာတတ်တယ် ဆိုပါတယ်။ စမ်းတာကို စမ်းမှန်း မသိရင် ကိုယ့်ဘက်က ရမ်းတတ် ပါတယ်။ ရမ်းလျှင် ပျက်ပြီ၊ ဆောက်တည်ထားသော မေတ္တာ ပါရမီ ပျက်လေပြီ။ မေတ္တာ ပါရမီ ပျက်သဖြင့် ရှေ့ ဆောက်တည်ခဲ့သော သစ္စာ၊ ခန္တီ၊ သီလ စသည် ကျင့်စဉ်များ အကုန် ဆုတ်ယုတ် အားနည်း ပြိုကွဲလှလှ၊ နောင်တနဲ့ ခုခံနေချိန်မှာ ကမ္ဘာ ရန်ချင်းတို့ကလည်း ညှဉ်း ဦးမယ် ဆိုရင် 'တောထွက်တာ မှားလေစွဖြင့် လမ်းစ ပျောက်ရတတ်ချေ၏' လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သတိ ပေး ရေးသားထားပါတယ်။

မေတ္တာ အင်အား နည်းပါးလာမှန်း သိလိုက်ချိန်မှာ အတူပါ အတူလာ ရာကနဲ့ ဒေါသတို့က ထကြွ အားကောင်း

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

၅၃

လက်ခမောင်း ခတ်လျက် တောထွက်အရှင်ကို စိန်ခေါ်နေ
ဘိသို့ ရှိလေသည်တကား။

အညွန့်။ ။ ၁၉၉၇ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ၊
၁၉၉၈ ဝေဒလ္လချောင် ဩဝါဒများ။
အပ္ပမာဒ မဂ္ဂစင်း၊ ၂၀၀၁၊ ဖေဖော်ဝါရီ။

ဘာလာလာ မမူတော့တာ ဥပေက္ခာ

ရပ်ထဲ ရွာထဲ အတွေ့ အာရုံတွေနဲ့ မရောယှက်ချင်လို့ တောထွက်ပြီး ကျင့်ပါမှ မြင်အပ် မမြင်အပ်တွေ။ အတွေ့ မလိုက် အငွေ့တိုက်တွေ ကြုံရပလေခြင်း။ သည်းခံ ခွင့်လွှတ်၊ သစ္စာဆို မေတ္တာ ပွားနည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ကျော်လွှား ကြည့်ပါသော်လည်း စိတ်နေ မရင့်ကျက် အနှောင့်အယှက်တွေနဲ့ ဂယောက်ဂယက်ကြီး ဖြစ်နေဦးမယ် ဆိုရင် တော့ ဥပေက္ခာ ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့် ဖြတ်သန်းပါလေလို့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လမ်းပြ မှာကြားတော်မူပါတယ်။

ဥပေက္ခာ ဆိုရာမှာလည်း မသိကျိုးကျွန် ပြုခြင်း ဆိုတဲ့ ရိုးရိုး ဥပေက္ခာနဲ့ အကောင်းနှင့် အဆိုးကို တစ်သဘောတည်း ထပ်တူထပ်မျှ ခံယူ ရှုမြင်နိုင်တဲ့ ပါရမီ ဖြစ် ဥပေက္ခာရယ်လို့ နှစ်မျိုး ကွဲနေပါသေးတယ်။ ရိုးရိုး

ဥပေက္ခာကတော့ မောဟ မကင်းသေးသူများ အတွက် လက်သင် ကျင့်စဉ် ဥပေက္ခာ အနုစားလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဥပေက္ခာကို ပါရမီ အဆင့် ရင့်ကျက်အောင် ပျိုးထောင်ဖို့ ကတော့ တစ်စုံတစ်ရာ အဆင့် မြင့်တယ် ဆိုရပါမယ်။ 'ရှုသိ လိုသော နေရာဆီသို့ တစ်ခုတည်းသော စိတ် ထားနိုင်ခြင်း၊ ထိုတစ်ခုတည်းသော နေရာ မြင်ကွင်း၏ လှုပ်ရှားနေပုံ အကြောင်းရင်း အကျိုးဆက်တို့ကို ကွဲသိ ခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲခြား၍ မြင်ခြင်းမျိုးသို့ ရောက်မှသာ တတ်နိုင်၏။'

[ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ စာ- ၉၉]

ဒီလို တတ်နိုင်မှသာလျှင် အကောင်းနှင့် အဆိုး တစ်သဘောတည်း တစ်ထပ်တည်း ထားနိုင်မယ် ဆိုပါ တယ်။ မှတ်သားဖွယ်ရာ ဥပမာကတော့ 'သားဆိုးနှင့် သားလိမ္မာ အိမ်မှာ အတူ ထားပြီး စားစရာရှိ အတူ မျှဝေ ပေးနိုင်သည့် ပမာ တန်းတူ ထားနိုင်ချေတော့ရာ' တဲ့။ အကောင်းနဲ့ အဆိုးကို သားလိမ္မာနဲ့ သားဆိုးလို အညီ အမျှ ထားရမှာပါ။ အတွေ့အကြုံ ဖြည့်စွက်အပ်သော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မှာကြားချက်ကို အလေးအနက် ထားသင့်ပါတယ်။ ဒီလိုပါ။

'ခံစရာ လောကဓံ၏ အဆိုး မည်သည် မရင့်ကျက်မိ
 ၏ အတွင်း၌သာ တွေ့ရမြဲ ဖြစ်၏။ သို့အတွက် ထိုပြီးခဲ့
 သော ရန်ကြွင်းတို့၏ ရန်စမှုများသည် ပါရမီ အခြေတည်စ
 ရိုးရိုး ကာလ၌ အတွေ့ များဦးမည် ဖြစ်ချေ၏။ အောင်ပြီ
 မအော်နိုင်ခင် အသွင်း အနုတ် အဖုတ် အခြောက်
 ခလောက် နေဦးမည်သာ ဖြစ်ဘိ၏။ ပြမှန်း သိ၍ သင်က
 ကြည့်လျှင် ကြည့်မှန်း သိသဖြင့် သူကလည်း ပြသနေဦး
 မည်သာ ဖြစ်ချေတော့၏။ အပြ... အကြည့်၊ အကြည့်...
 အပြကား ပတ်လည် ချားရဟတ် ပမာတည်း။ ထိုအချိန်
 မျိုး၌ အဖေ ဆူဆူ၊ အမေ ဆူဆူ အရေ ထူပုံမျိုး စိတ်ထား
 ပြင်ဆင်၍ စိတ်မျက်စိ စုံမှိတ် ရှုကွက်၏ အရိပ်မှာသာ
 စိတ် နားသက်စေရာ၏။ အတွေးကြောင့် ထင်သော
 အထင်အမြင်မျိုး မဖော်ဆောင်ရ၊ စိတ်ကူးဖြင့် ဖန်ဆင်း
 ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မလာခင်က မျှော် မိမိက ခေါ်ငင်
 သော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း အထူး ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
 အာရုံလည်းမိ ရှုကွက်မိသဖြင့် တည့်တည့်ကြီး တွေ့သော်
 မှ ကိုယ့်ကို ခင်၍ သူ့ကို ကြည့်လိုခြင်း၊ သူ့ကို ကြောက်၍
 ကိုယ့်ကို ခြောက်လိုခြင်းများမှ ကင်းရှင်းစေရန် မမှုစိတ်
 ကို မွေးမြူရာ၏။

[၎င်း- စာ ၁၀၀]

ရာဂဒေါသကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မိမိကိုယ်တိုင် သို့ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးသို့ ဖြစ်စေ 'စိတ်မစောင်းငဲ့စေရန်' ရှုကွက်မှာသာ စိတ် စူးစိုက် ထားဖို့ လိုပါတယ်။ အလွန် သိမ်မွေ့လှပါတယ်။

'တစ်ဖက်၏ အတို့အစ အပြတို့ကို သိ... သိနေခြင်းများသည်လည်း မိမိက အာရုံယူ လက်ခံခြင်းများကြောင့်ချည်းသာ ဖြစ်ချေ၏။ ရင့်ကျက်စ ပြုနေပြီ ဖြစ်သော စိတ်သည် စွမ်းအား သတ္တိ ပြသတတ်လာပြီ ဖြစ်သောအခါ သစ်ရွက်ခြောက် ချောက်ခနဲ ကြွေကျသံကိုပင် ဘီလူးကြီး ထင်၏ ဆိုကာ ဘီလူး အသွင် အာရုံ ယူကြည့်က အဟုတ် ဘီလူးကြီး အသွင် ပေါ်လာတတ်ချေ၏။ တစ်ဖန် တစ်ဖက်၏ အာရုံ လှန်ကြောင့် မိမိစိတ် ထိတ်ခနဲ ဖြစ်နေချိန် ပွဲလန့် ဖျာခင်းပမာ ၎င်း၏ ဖန်ဆင်းပြသည်ကိုလည်း အရှင်းသား အထင်းသား ချက်ချင်းပင် မြင်လာရတတ်ချေ၏။ ပါရမီဆက် တစ်ဆင့် တက်လိုသော သူတော်မျိုးများ အဖို့ ဤနေရာ စိတ် စည်းလုံးမှု ရစေရန် စုစည်းအားဖြင့် မတုန်မလှုပ် ကြံကြံခိုင်ခိုင် နိုင်စေရန် ဘာဆို ဘာမှ မမှု မိမိစိတ် ဈာန်ရှုကွက် ထဲသို့သာ စုထည့်ထားတတ် ကြရာ၏။

[၎င်း- စာ ၁၀၁]

ဒီအချိန်မှာ အကောင်းပြု စလည်း မမှုပါနဲ့၊ အာရုံ လုံအောင် ထိန်းထားပြီး ဖြစ်လို့ အာရုံစိမ်းပြု စခဲ့ရင်လည်း မမှုပါနဲ့လို့လည်း သတိ ပေးထားပါတယ်။

‘သူ့ ဘက်က ဘာလုပ်လုပ် သင့်ကိုယ်သင် အဆုံး ထားလိုက်၊ သူ့ဘက်က ဘယ်လို စစ သင့်ဘက်က အရှုံး ထားလိုက်၊ အဆုံးထားက ရာဂ စင်၊ အရှုံးထားက ဒေါသ မဝင်သာပြီ။ သင်၏ ပြီးခဲ့သော ခန္တီမှသည် ဤအဆင့်သို့ တိုင်အောင် တစ်ဖက် လောကဓံနှင့် သင့် သဒ္ဓါအခံတို့ အကဲစမ်းကြရာ ကစားကွင်းများသာ ဖြစ်ကြလေရာ သင် ကား အကျဉ်းအကျပ် ကြားလမ်း သွားရသည့် ပမာတည်း။

[၎င်း- စာ ၁၀၁]

ဒါတွေဟာ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သမ္မာ ပဋိပတ် အကျင့်မြတ် လမ်းစဉ်တော်ပေါ်မှ ကိုယ် တွေ့ ဓမ္မများကို ဟောဖော် ညွှန်ပြနေခြင်းပဲလို့ နားလည် မှတ်သားရပါတယ်။ ရှုကွက် အတွင်းမှာ စိတ်စုစည်း နိုင်ပြီ ဖြစ်လို့ အာရုံလိမ် အာရုံဆန်းများရဲ့ ခြောက်လုံး လှန့်လုံးတွေ မဝင်သာတော့ဘူး ဆိုရင် ရှုကွက်ရဲ့ ပတ် လည်မှ ပျားပန်းခပ်မျှ နှောင့်ယှက်ကြဦးမယ် ဆိုပါတယ်။ ‘အာရုံ တစ်ချက် စောင်းသဖြင့် စိတ်ဖောက်ပြန်မှု၊ ရုပ် ဖောက်ပြန်မှု ပြစ်မှုများ အနည်းငယ်မျှ ပေါ်ခဲ့ချေသော်

ဧရာမ ပြစ်မှုကြီး ပမာလည်း အမြင် အကြားအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အာရုံ အိပ်မက်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထောက်ပြလာကြချေဦးမည်။ သည်နေရာ သည်ဒေသ သည် သင် အားထုတ်ရမည့် နေရာမျိုး မဟုတ်။ သင် အားထုတ်ရမည့် ဒေသကား ဘယ်ဆီ ဘယ်မှာ ဟူ၍လည်း အတည်ပေါက် ညွှန်းဆို ကြချေဦးမည်။ မစားရမည့် အမဲ သဲနှင့် ပက်ရန် ကြံစည်မှုသည် ဤအဆင့်၌ အများဆုံး...'

'သဒ္ဓါနှင့် ပညာ အဆက်အသွယ် မရသေးသော သင့်စိတ်သည် ပျံ့ခြင်း၊ လန့်ခြင်းများနှင့် အတူ ဂနာမငြိမ် ဖြစ်လာတတ်လှချေ၏။ စိတ် မငြိမ် ကိုယ် မငြိမ် ဣန္ဒြေ ပျက်လာတတ်လှချေသည်။ တွေးစိတ်နှင့် တွေ့စိတ်များ လည်း ယောက်ယက်ခတ်လာတတ်လှချေသည်။ ထိုအခါ ထိုင်မလိုက ထခြင်း၊ ထမလိုက ပြန်ထိုင်ခြင်းများဖြင့် လည်း ကိုယ်အနေအထား ကမောက်ကမ ဖြစ်လာ တတ်လှ ချေသည်။ တွန့်စိတ်နှင့် ပျံ့စိတ်များလည်း နေရာ လုနေ တတ်လှချေသေး၏။'

[၎င်း- စာ ၁၀၂]

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထောင့်စေ့စေ့ ဖော်ပြခဲ့တာ တွေဟာ တကယ့် အလုပ်စခန်းမှာ များစွာ အထောက်အပံ့ ဖြစ်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ အရင်းစစ်တော့ အမြစ်

မြေက ဆိုသလို မိမိရဲ့ သဒ္ဓါဟာ ပညာ အဆင့်ကို မတတ် လှမ်း နိုင်သေးလို့ (ဝါ) ကိုယ်ပိုင် သဒ္ဓါ စစ်စစ် မဖြစ်သေး လို့သာ ဒီလို တုန်လှုပ်ရတာ ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံနိုင် လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ‘လောကဓံ အတို့ အဆိတ် ကင်းက တိမ်စင် လပမာ မိမိဘက် သာနေပြီး လောကဓံ တို့ အတို့အဆိတ် ထူပြောလာသော်ကား တိမ်ဖုံး လပမာ မှိန်ကျနေတတ် ခြင်းပင်။ သဒ္ဓါ အရင်းအနှီး မကြီးထွား လျှင် အမြတ် ကြီးထွားနှုန်းထား ခြစား ခံရပြီး... သင် ကား လက်လုပ် လက်စားမျှသာတည်း။’ လို့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြ ဆုံးမ လိုက်ပုံကို နှလုံးသွင်းရင်း တောရ လမ်းဆီ မှန်းရည် နေမိ ပြန်တော့တယ်။

အညွှန်း။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ။
 ၉၈-၉၉ နတ်တလူတောရ သြဝါဒများ
 အပူမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ မတ်လ၊ ၂၀၀၁

အထူးရပ်တည်ချက် အဓိဋ္ဌာန်

တောရ အကျင့်ရှင်ရဲ့ ပါရမီလမ်း မဖြောင့်တန်း...
 ယုံကြည်ချက် သဒ္ဓါက စပြီး ညှိုးနွမ်း အားနည်းလာခဲ့လျှင်
 'အဓိဋ္ဌာန် တင်၍ စခန်း ဝင်ရာ၏' လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင်
 မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြ မှာကြား
 တော် မူပါတယ်။ အဓိဋ္ဌာန် ဆိုသည်မှာ အထူး ရပ်တည်
 ချက် ထားခြင်း၊ ပါရမီကား စိတ်ဓာတ် ရင့်ကျက် ဉာဏ်
 အမြင် ထက်စေခြင်း' လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
 အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပေး ခဲ့ပါတယ်။

ဒီမှာလည်း ခရီး ဆက်မိရုံ ဝတ်ကျောတန်းကျော ရိုးရိုး
 အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ကိုယ်နဲ့ အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ ရက်ရောစွာ
 စွန့်လွှတ်၍ အဓိဋ္ဌာန် ပြုခြင်း ဆိုတဲ့ ပါရမီဖြစ် အဓိဋ္ဌာန်
 တို့ နှစ်မျိုး ကွဲနေပါသေးတယ်။ ရိုးရိုး အဓိဋ္ဌာန်ကား
 လောကဓံ မှန်တိုင်းကြား အစမ်းသပ် မခံပေ။ ဆင်ခြေ

ဆင်လက်များဖြင့် ခရီး နှေးဖင့်နေတတ်ပြီး မိမိစိတ် ကိုယ် တိုင်ဟာ ထိုဆင်ခြေ အကြောင်းပြချက်များ အဖျက်ဆီး ခံနေရတတ်ပါတယ်။

အလောင်းတော်၏ 'ဤတရား မရ ငါ မထတော့ပြီ' ကဲ့သို့သော ကိုယ်ကိုလည်း စွန့်၊ အသက်ပါ စွန့်၍ ဉာဏ် ရည် အညွန့် မကွန့်မြူးမချင်း အထိ တင်ထားပုံမျိုးမှသာ အဓိဋ္ဌာန်လည်း မြောက်၊ ပါရမီလည်း လမ်းပေါက်စေ၏။ တစ်ခုဆို တစ်ခု၌သာ မြဲမြံစွာ သင့်စိတ်ကို စိုက်ချထားလို သော် အဓိဋ္ဌာန် ဝင်၍ ဆင်ခြင်ပါ။ ထိုတစ်ခုဆို တစ်ခု၏ အရှိကို ထိမိစွာ ခွဲခြမ်းကြည့်ဖြင့် သိလိုသော် အဓိဋ္ဌာန် ဝင်၍ ဆင်ခြင်ပါ။ အဓိဋ္ဌာန်သည် သီလနှင့် သမာဓိတို့ကို ကိုင်းကူး ကိုင်းဆက် လုပ်ရာ ဖြစ်သလို သဒ္ဓါနှင့် ပညာ တို့ကိုလည်း ဆက်သွယ်ပေးရာ အောင်သွယ်တော် တမန် လည်း ဖြစ်ချေ၏။

[၉၇၊ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ စာ- ၁၀၄]

ကျင့်သလောက် သိ၊ သိသလောက် ကျင့် ဆိုတဲ့ စရဏနှင့် ဝိစ္စာ ဦးထမ်းပဲ့ထမ်း ညီပါမှ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် အမှန်သိ ပွင့်ပေါ်လာမယ်၊ အမှန် သိမှ အပွင့် မထွက်လျှင် သဒ္ဓါသီးလည်း မသီးနိုင်ရာလို့ ဆိုထားပါတယ်။ 'ဤ၌ သမာဓိ ကိုယ်စားပြု၊ သတိနှင့်ပညာ ကိုယ်စားပြု အသိတို့

ကွင်းဆက် မမိသမျှလည်း သင်ကား ရန် မိတ် မဟူ သူ တစ်ပါးတို့ ကစားစရာ အရုပ်ကလေးမျှသာ ရှိချေဦးမည်' လို့ သတိ ပေးထားပြီး... ဒါကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ဖို့ လိုအပ် ကြောင်း ဆက်လက် ဖွင့်ဆိုတော်မူပါတယ်။

အဓိဋ္ဌာန် ဟူသည် အလွန်အကြူး အထူး ရပ်တည် ချက်မျိုးကိုသာ ဆို၏။ သာမန် အထုံ ရရုံ၊ ဝါသနာ ပါရုံ၊ မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ်မျိုးလောက်ကို မဆိုလို။

ငါသည်... မီးလောင်လောင်... ရေကြီးကြီး မပြီး စီးမချင်း မထပြီ။

ငါသည်... အသက်ကိုပင် ရန်လုပ်လုပ် လုပ်ဆဲ အလုပ်ကို မစွန့်လွှတ်ပြီ။

အဲဒီလို စိတ် ပိုင်းဖြတ်ချက် ပြင်းပြမှ သာလျှင် တွင်းပ နှစ်တန် ဘေးရန် ဟူသရွေ့ အပေါ် ကျော်လွှား အောင်မြင် နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ 'သင်၏ အဓိဋ္ဌာန် ခေါ် ကတိ ပြုထားသည့် အချိန်၊ နေ့ရက်တို့ကို တစ်တို့ တစ်လျက် တစ်စက် ကလေးမျှ မပျက် မယွင်း စေရန် ကြီးမားသော ဆန္ဒအားကို ရှေ့သွား ပြုမှသာ အနိုင် ရတတ်၏' လို့ ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ ပါရမီလမ်းမှာ ရန်နဲ့မိတ် ဆိုတာ အရိပ်လို ကပ်ပါ လာပြီးသား ဖြစ်လို့ 'ထိုရန်၊ မိတ်တို့သည် သင်ထန်လျှင် ထန်၍ သင် လန်သော်ကား ဝိုင်းလန်

ကြမည်မှာ သေချာ၏' လို့ ညွှန်ပြတော် မူပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် အားကစားပွဲ (အားစမ်းပွဲ) တစ်ခုမှာ အချိန်စေခါနီး အနိုင် ရခါနီး၊ ကြွက်တက်ခံ ယှဉ်ပြိုင်ရဘိသို့ ကျင့်ရမယ်လို့ လမ်းညွှန်ထားပါတယ်။ 'လွတ်မြောက်ရေးစခန်းသို့ သွားရာ ဤကျင့် စဉ်ပိုင်းများ၌ အဆင့်တိုးလေ၊ ရန်ငြိုးပေါ်လေ ဖြစ်လာတတ်ပြီး ရန်နှိပ်စက်လေ၊ ရင့်ကျက်လေလည်း ဖြစ်စေရ၏။ ဘုရားရှင်၏ ခန္တီ ပါရမီတော်သည် ဒေဝဒတ်၊ စိစ္ဆမာန ရန်ဘက်တို့ နှိပ်စက်အားဖြင့် တွန်းပို့ ပေးလိုက်သော ပါရမီ အားများပင် မဟုတ်လော။

[၎င်း- စာ ၁၀၆]

ဒီနေရာမှာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ သတိပေးမိန့်မှာချက် တစ်ခုကိုလည်း အထူး မှတ်သား ဆင်ခြင်ကြည့်စေချင် ပါတယ်။ 'သင့်စိတ်၊ သင့်စေတနာ၊ သင့်သဒ္ဓါကား ဖွားသစ်စ မျှသာ ရှိချေသေး၏။ ရန်ဘက်တို့ သည်ကား ဘဝ ဘဝါ ကမ္ဘာ ကမ္ဘာ ရှည်ကြာခဲ့ပြီး ဖြစ်ချေ၏။

ဘုရားရှင်၏ နောက်မှ မကွေမကွာ ကပ်ပါလာသော ဒေဝဒတ်ကား ကမ္ဘာအားဖြင့် ငါး ကမ္ဘာ ရှည်ကြာခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ အနုအရင့် အားဖြင့်လည်း တစ်ချိန် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ

ဖြစ်မည့် လောင်းလျာဦး ဖြစ်သဖြင့် အနုစား မဟုတ်သည် ကား သေချာ၏။ တစ်ဖန် ဘုရား ဖြစ်ခါနီး ဗောဓိပင် လှပွဲမှသည် ၄၅ ဝါ ကာလပတ်လုံး နောက်ယောင်ခံ လိုက်ခြင်း၊ အမေ့ကောက်လိုက်ခြင်း၊ အပြစ်ကို အမြဲ စောင့်လျက် ရှာဖွေနေခြင်းများဖြင့် အနှောင့်အယှက် ပေးနေသော မာရ်နတ် ဆိုသည်မှာလည်း ဘုရား ဧကန် ဖြစ်ရန် ရင့်မာ တစ်ကျိပ်ထဲတွင် လေးယောက်မြောက် အလောင်းတော် ဖြစ်သဖြင့် သာမန် နလပိန်းတုံး ရန်သူမျိုး မဟုတ်သည်ကား သေချာ၏။

[၎င်း- စာ ၁၀၇]

ဒီမှာ ဘုရား ဖြစ်ပွင့်သည် အထိမှ ရန်နှင့် မကင်းရင် တောရရှင်မှာလည်း မိမိနှင့် ထိုက်တန်တဲ့ ရန်ဘက် ဆို တာ သဘာဝ ကျကျ ရှိနေမှာပါပဲ။ အာဃာတ ဟူသော ရန်ငြိုး ဖွဲ့ချည် ခံရမှု ကိစ္စ မှန်သမျှ အသည်းခိုက်မျှ နာ ကြည်းရာမှချည်း စတင်ခဲ့တတ်ချေ၏။ သူ့ အသက်မျှ သူ့ အကြိုက်ကို ဝင်နှိုက်မိရာမှချည်း ပေါ်လာတတ်ချေ ၏။ သို့ကြောင့် ခြေရာခံ သင့်ရန်ဘက် မှန်သမျှ ရစရာ ကြွေးနည်းနည်းပါးပါးလေးဖြင့်ကား သင့် နောက် မလိုက် တန်ရာပြီ။

[၎င်း- စာ ၁၀၇]

- ထို... ထို ရန်ကြီးသမားတို့၏ အတွန်းအတိုက်ကို သင့် အဓိဋ္ဌာန် ခံနိုင်ပါပြီလော။
- ထို... ထို ရန်ထွားကြီးများ၏ အတိုးအရှေ့ကို သင့် စိတ် ခေါင်းမရွေ ခံနိုင်ပါပြီလော... လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စစ်ဆေး မေးမြန်းထား ပါတယ်။

အဲဒီမှာ တစ်ရက် တစ်ခါ အဓိဋ္ဌာန် ပျက်ရုံလောက် နဲ့ ကိစ္စ မရှိ ဆိုတဲ့ အဖျက်စိတ်၊ လုပ်တိုင်းဖြစ် အကုန် ဘုရားတွေချည်း ဖြစ်မှာပေါ့ ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေ၊ သည်ဘဝ မရလည်း နောင် ဘဝ နောင် သာသနာ ဆိုတဲ့ အားလျော့ စိတ်တွေဟာ အနှောက်စိတ်တွေ ဖြစ်ပြီး အဓိဋ္ဌာန် အပါ အဝင် ပါရမီ အဆောက်အဦကြီး တစ်ခုလုံးကို ဖြိုချပစ် မှာ မလွဲပါလို့ ဆိုပါတယ်။

တောထဲမှာ သင် တစ်ယောက်တည်း လာတယ် ဆိုပေမဲ့ သင့် တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါတဲ့။ ရန်- မိတ် အရိပ်တွေ ရှိကြောင်း ဆိုခဲ့ပြီ။ အမွေအနှောက်တွေ ရှိသလို ချီးမြှောက် သာဓု ခေါ်ဖို့ စောင့်စားနေကြတဲ့ သာသနာ့ ဘက်တော်သားများလည်း အများကြီးပါပေ။ တစ်ခါ ပျက်လျှင် အမည်း တစ်စက်၊ သုံးကြိမ်တိတိ

ဆက်ပျက်လျှင်ကား သင့် တစ်သက် အဆင့် တက်ခွင့် မသာပြီလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အလေးအနက် ဖော်ပြ မှာကြားတော်မူပါတယ်။

‘ကတိ ခေါ် အဓိဋ္ဌာန်သည် သိက္ခာရှင်၏ အင်အား သတ္တိကို အကဲဖြတ်ရာ ကိရိယာ တစ်မျိုး၊ ကတိ ခေါ် သစ္စာ ဆိုခြင်းနှင့် သတ္တိတူပင် ဖြစ်ချေ၏။ မိမိ၏ သိက္ခာ စွမ်းအား ပြည့် မပြည့်ကို လည်းကောင်း၊ စွမ်းအား ထက် မထက်ကို လည်းကောင်း စမ်းသပ်ရာ၌ သစ္စာ ပါရမီနှင့် ဤအဓိဋ္ဌာန် ပါရမီသည် အင်အားတူ သတ္တိတူသာ ရှိချေ ၏။ အလောင်းတော်၏ ဆံတော် ပယ် အဓိဋ္ဌာန်၊ ရွှေခွက် မျှော အဓိဋ္ဌာန် စသည်များကို ကြည့်က သိနိုင်၏။’

‘အဓိဋ္ဌာန်ဝတ် တစ်ချက်မျှ လွတ်ခြင်းသည် သင့် စကား သင် မရိသေခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ သင့်ကိုယ် သင် မယုံ သဖြင့် အားမကိုးခြင်းပင် ဖြစ်ချေရကား သင်ကမှ သင့် စကား သင် နားမထောင်၊ သင့်ကို မည်သူ မြေတောင် မြှောက်မည်နည်း။ သင့် စကားနှင့် သင့် အသွား တစ်ခြား စီ ထားသွားချေသော် သင့် စကား အခြား မည်သူ ယုံမည် နည်း...။’

[၎င်း- စာ ၁၀၉]

အမိဋ္ဌာန် ပါရမီဆိုင်ရာ... ဆရာတော်တုရားကြီး၏
လမ်းညွှန်ပုံများမှာ ကျောက်ထက် အကွရာ တင်သည့်ပမာ
ခိုင်မာ ပြတ်သား ရှင်းလင်း သေချာလွန်းလှပါတကား။

အညွှန်း။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ။

၉၈၊ ဝေဒလ္လျှောင့် သြဝါဒများ။

အပွမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁ ဧပြီ

စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်ရေး ဝီရိယ ပါရမီ

ကျင့်စဉ်လည်း မြင့်၊ ပါရမီလည်း ရင့်သန်လာစေရန် ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဓိဋ္ဌာန်၏ နောက် ဝီရိယ ပါရမီဖြင့် ထောက်ကူပါလေဦးဟု ညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။ အဖျက်နှင့် အတက် နှစ်ဦး နှစ်ဖက် အသက် လုနေကြစဉ် 'ရဲရင့် တည်ကြည် ခိုင်မြဲခြင်း' ဟာ ကျင့်စကထက် ပိုပြီး လိုအပ်ခဲ့ပါပြီ။ ရဲရင့်ခြင်းဖြင့် စိတ်နေ ရင့်ကျက် ဉာဏ်အမြင် ထွက်စေခြင်းကိုပဲ 'ဝီရိယ ပါရမီ' လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီမှာလည်း...

(က) ရိုးရိုး ဝီရိယ... ရှေးက ပွင့်ခဲ့ကြသော အရိယာ သူတော်ကောင်းကြီးများ၏ သတ္တိ မျှော်ခေါ်ကြည့်၍ ရဲတင်းစိတ် မွေးခြင်း

(ခ) ပါရမီဖြစ် ဝီရိယ... မိမိ၏ ကိုယ်ခံ သတ္တိ အတိုင်း ပင်လျှင် အတင့် ရဲခြင်း... လို့ နှစ်မျိုး ခွဲခြားနိုင်

ကြောင်း မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ညွှန်းဆိုပါတယ်။

ငါ နောက် လှည့်ကြည့်၊ ဘုရား ရှိသော်
မည်သည့် ကိစ္စ၊ မည်မျှ ကြမ်းတမ်း
ခြေလှမ်း မရပ်၊ နောက်မဆုတ်ပြီ
မလှုပ်ရဲတင်း၊ ခြင်္သေ့မင်း

ဘုရား အစထား အရိယာ အရှင်မြတ်ကြီးများရဲ့
ဝီရိယ ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပုံကို အောက်မေ့ ကြည်ညို
ခြင်းဖြင့် မိမိရဲ့ ဝီရိယ အင်အားကို မြှင့်တင်ခြင်းဟာ
'ရိုးရိုး ဝီရိယ ပါရမီ' အဆင့်ပဲ ရှိသေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော် ကာလတုန်းက မိမိ
အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော နေသဇ္ဇိက ဂူတင်ကို
အပျက် မခံနိုင်သဖြင့် အနာ စွဲနေသော မျက်စိ
နှစ်လုံး အဆုံး ခံကာ အောင်ချက် ယူပြ သွားတော်
မူသော 'စက္ခုပါလ မထေရ်ကြီး၏ထုံး နှလုံးမူလျက်
က လည်းကောင်း၊

- ခိုးသားတို့ အကြားမှ တစ်ညတည်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ခရီး အပြီး သွားပြခဲ့သော သံကိစ္စ သာမဏေလေး ထုံး နှလုံးမူလျက်က လည်းကောင်း၊
- မြောင်းတူးသမား၊ မြားလုပ်သမား၊ သစ်ရွေသမား များကို အားကျသဖြင့် တစ်ထိုင်တည်းဖြင့် ရဟန်း ကိစ္စ အပြီး ရစေသော ပဏ္ဍိတ သာမဏေထုံး နှလုံးမူလျက်က လည်းကောင်း၊
- သိဟိုဠ် ခေတ်၌ အနှစ် သုံးဆယ် လုံးလုံး အရုံးမခံ ရဲတင်းသော ဇွဲမာန်ဖြင့် အထက် ဉာဏ် မျက်မှောက် ပြုသွားတော်မူသော မဟာ သီဝထေရ်ထုံး နှလုံးမူ လျက်က လည်းကောင်း၊
- ငါတို့ ခေတ်၌ ဝေဘူတောင်၏ ချောက်ကြား ထဲ ဝယ် ဤတရားထူး မရ ငါ မထတော့ပြီ ဟူသော ရဲတင်းသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် သင်္ကန်းတော် တင်ပါး ခြစား၊ အင်အား ခန်းပြတ်သည် အထိ အသက်စွန့် ကြိုးပမ်းသွားတော်မူသော ဝေဘူ ဆရာတော်ထုံး နှလုံးမူလျက်က လည်းကောင်း...

စသည်ဖြင့် ဝီရိယ အရာတွင် စံတင်လောက်သော သာဓကများကို ညွှန်ပြလျက် တောရရှင်အား ခွန်အား

သစ်များ မွေးဖွားစေခဲ့ပေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အဖို့မှာမူကား မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တောရ ကျင့်စဉ်များမှ ဝီရိယ ပါရမီကို ကြည့်ညှိ အားကျလို့ မဆုံးနိုင်ပါပြီ။

ဘုရား အစထား အရိယာ အရှင်သခင်ကြီးများ သည် ဒီရုပ်နှင့် ဒီနာမ် ဒုက္ခ ခံ၍ ကျင့်သွားကြတာချည်းပါကလား။ ဘုရားအလောင်း သော်မှ ရုပ် အပို နာမ် အပို မပါ။ ဒီရုပ် ဒီနာမ် ဒုက္ခခံ ကျင့်သွားတာပါလားရယ်လို့ ရှေးရှေးကို မျှော်တွေးပြီး အတုယူ အားကျရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝီရိယသည် ရိုးရိုး ဝီရိယ အဆင့်မှာပဲ ရှိပါသေးတယ်တဲ့။ မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'တောင်ငှေး မကင်းသော လူမမာ ဝီရိယမျိုး' လို့ ဥပမာ ပေးပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ အေးမြပုံ၊ မိမိရဲ့ အကျင့် ဂုဏ်တို့ကို အာရုံ ယူပြီး ဝီရိယကို မွေးယူ အပ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါဟာ မရရှိသေးတဲ့ ပီတိ ပဿဒ္ဓိအားတို့ကို လှမ်းမျှော် ခေါ်ယူခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဝီရိယရှင်ကြီးများကို အားကျတဲ့ ဝီရိယဟာ ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်သေး၊ အရေးကြုံ သက်လုံ မကောင်းသေး၊ ကိုယ်ပိုင် ဝီရိယ ဟူသည်ကား 'အရိုးပေါ် အရေတင်

သွေးသားလျှင် ကုန်ချင် ကုန်ပါစေ' ဆိုတဲ့ ခံယူချက်မျိုး၊ ဒါတောင်မှ သေလောက်တဲ့ အန္တရာယ် ကြုံလျှင် ယုံကြည်ချက် ပျက်ပြယ်သွားတတ်ပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် အယုံနည်း အရဲ လိုမယ်။ အယုံ ပြင်းမှ ရဲတင်းမယ်။ အယုံ ပြင်းဖို့ ကိုယ်တွေ့ ဂုဏ်အင် စုံလင် ရမယ်။ ကိုယ်တွေ့ ဂုဏ်ကသာ ယုံကြည်ချက် ပေါ်ထွက်ရတယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဆုံးမ လမ်းပြပါတယ်။

စိတ်တန်ခိုး စိတ်သတ္တိ ဆိုတာ ယုံကြည်မှု အစွမ်း ပြတတ်တာပါ။ ရှေးရှေး ဘုရားရှင်တို့၏ ကျင့်ပုံမျိုးဖြင့် အလောင်းတော်၏ ဒုက္ခရ စရိယာ ကျင့်ပုံမျိုးဟာ ကိုယ့်အစွမ်းအစ ကိုယ် ယုံကြည်မှုမျိုးလို့ သာဓက ပြပါတယ်။ ဒီလို ရဲတင်းပုံ ဝီရိယမျိုးနှင့်သာ တစ်ခုဆိုတစ်ခု စိတ်စိုက် ချထားခဲ့ပါသော် အပြစ်၏ အရှိမသိနိုင် စရာ အကြောင်း မရှိပြီတဲ့။ ကိုယ့် ရှိတဲ့ ပိုက်ဆံ ရေတွက်ကြည့် အရှိကို သိနိုင်သလိုမျိုးလို့ အလွန် ရိုးရှင်းစွာ ဥပမာ ပေးတော်မူပါတယ်။

အရှိကို သိလျှင် ကိုယ်တွေ့ ဂုဏ်မှ ယုံကြည်ချက် ပေါ်လာပြီ။ ကိုယ့် အရှိ ကိုယ် သိသလို သူ့ အရှိကိုလည်း ကောင်းကောင်းကြီး ရိပ်မိသွားပြီ ဖြစ်လို့ အထင်ကြီးခြင်း၊

အားကိုးခြင်း၊ ချဉ်းကပ် မှီခိုခြင်းများမှ ကင်းဝေးစေခဲ့ပြီ။
 ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်သေးပြီး ကိုယ့်စိတ်က ကိုယ့် ပြန်
 ခြောက်လှန့်နေတဲ့ ဘေးကလည်း လွတ်ပြီ။ 'စိတ်ဓာတ်
 မြှင့်တင်ရေး ဝီရိယ ပါရမီ' ဟာ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ နီးစပ်ဖို့
 စေ့စပ်ပေးတယ်။ သမာဓိမှ ပညာ လမ်းကူးပေးရာရဲ့
 ဗိသုကာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အတိ
 အလင်း မိန့်ဆိုတော် မူပါတယ်။

ဘာမဆို ယုံလွယ်တဲ့ သဒ္ဓါနဲ့ ဘာကိုမှ တွေ့တိုင်း
 မယုံ စူးစမ်းလိုတဲ့ ပညာ နှစ်ခု ပေါင်းမိအောင် ဝီရိယက
 သာ တတ်စွမ်းနိုင်တယ်။ စည်းလုံးပြီး တည်နေတဲ့ သမာဓိ
 ကို တကွဲတပြား ခြားနားစေပြီးမှ သိတဲ့ ပညာ၊ သဘော
 မတူရာ နှစ်မျိုးကို စပ်ဟပ်ပေးရာမှာလည်း ဝီရိယ ပါရမီ
 ကသာ တတ်နိုင်တယ်လို့ ညွှန်ပြတော် မူခဲ့ပါတယ်။ သတိ
 ရဲ့ နောက် ဝီရိယ အကူအထောက် ပါမှ ပါရမီလမ်း
 ပေါက်မြောက်မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဝိပဿနာ၊ ဈာန်ယာဉ်သာကြီး
 မခွာနှစ်မြုပ်၊ ဉာဏ်တွန့်ဆုတ်သော်
 တွန်းထုတ်သောလား၊ မြှင့်တင်အားဖြင့်
 ပွားများ ဝီရိယ၊ ဇွဲစုံချလော့

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

၇၇

လို့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက ဉာဏ် အလင်းပြ သြဝါဒ ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်း
ပါဗျာ။

အညွန့်။ ။ ၁၉၉၈၊ ဝေဒလ္လချောင် သြဝါဒများ
၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ
အပွမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁၊ ဇွန်လ

ပါရမီလမ်း ပညာစာန်း

ပညာကို အသိ၊ ဉာဏ် စသည်ဖြင့်လည်း နားလည်ကြ ပါတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ပညာ ဆိုတာ ကွဲကွဲပြားပြား သိပိုင်လာခြင်း လို့ ဖွင့်ဆိုပါတယ်။ ကွဲကွဲပြားပြား သိတဲ့ အသိကနေ စိတ် ရင့်ကျက်ပြီး ဉာဏ် အမြင်တက်လာတာကို ပါရမီလို့ ဆိုပါတယ်။ ပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး...

- ရိုးရိုး အသိဉာဏ်နှင့်
- ပါရမီ အဆင့်တက် အသိဉာဏ်လို့ နှစ်မျိုး ခွဲပြပါ တယ်။

ရိုးရိုး အသိဉာဏ် ဆိုတာ လူပြောသိ၊ သူ ပြောသိ၊ သင်အံ လေ့ကျက်သိ၊ အဲဒီ 'သုတသိ' တွေ အပေါ် အခြေခံတဲ့ တွေးခေါ် မြော်မြင် ဆင်ခြင်သိတို့ ပါဝင်ပါ

တယ်။ ဒီအသိဉာဏ်မျိုးဟာ လောကီမှာ ပါရုက္ခဘွဲ့ အကြိမ်
 တစ်ရာ ရပါစေ၊ သံသရာက ထွက်မြောက်စေနိုင်တဲ့ အသိ
 မဟုတ်သေးလို့ ရိုးရိုး အသိဉာဏ် အဆင့်မှာပဲ စာရင်း
 သွင်းရပါတယ်။ သင်အံ လေ့ကျက်သိ၊ သုတသိဟာ
 'ဉာဏ်ရဲ့ အခြေခံမျှသာ' ရှိသေးတဲ့ အတွက် ကံကုသိုလ်
 ရဲ့ စေတနာမှာသာ လမ်းစ မေးတင်လျက် ရှိပါတယ်။
 ကာမဘုံမှာပဲ ကျင်လည် ရဦးမှာ ဖြစ်လို့ 'မထူးစံ၏ မထူး
 ကံအဆင့်' လို့ မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက
 သတ်မှတ် ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

မိမိရဲ့ ရှုကွက် အတွင်းမှာ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ လှုပ်ရှား
 ဖြစ်ပျက် မြင်သိရုံမျှ မှတ်ဉာဏ်ဟာလည်း 'ဈာန်ကုသိုလ်'
 အဆင့်မျှ ရှိသေးတယ်။ သမထ နယ်က မလွတ်သေးဘဲ
 ဗြဟ္မာ့ ဘုံစဉ်ဆီသို့သာ ဦးတည် နေတဲ့ အတွက် ဒီအဆင့်
 ကိုလည်း 'မထူးစံ၏ မထူးကံ' လို့ပဲ ဆိုရပါလိမ့်မယ်တဲ့။
 အဲဒီ ဈာန် ကုသိုလ်ရဲ့ သမထ နယ်ပယ်ထဲက မှတ်ဉာဏ်
 ကို အခြေခံပြီး 'ရုပ်နာမ်ကွဲ ကြောင်းကျိုးဆက် ဖြစ်ပျက်
 မြင်' အထိ ထိုးထွက် လာပါမှ 'ပါရမီ အခံ အဆင့်ဉာဏ်'
 လို့ ခေါ်တဲ့ 'ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်' သို့ တက်လှမ်းနိုင်မယ်လို့
 မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြတော်
 မူပါတယ်။

ထို အသိဉာဏ်သည် ရုပ်နာမ်တို့၏ သူ့တာ ကိုယ်
 တာ ခွဲ၍ အလုပ် လုပ်နေပုံကိုလည်း သိမိ၏။ ၎င်းတို့၏
 သဘာဝ လက္ခဏာများကိုလည်း သန့်၍ ကန့်၍ သိမိ၏။
 ရုပ်နှင့် နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံ အခြင်းအရာမှသည် ချုပ်
 ဆုံးပုံ အခြင်းအရာ အထိ အဆုံး သိ၍သာ မေးတင်တတ်
 သဖြင့် ဉာဏ်ကုသိုလ်၏ အကျိုး ခံစားရာ နိဗ္ဗာန်သို့
 အဆုံးသတ်၏။ ကာမန္ဓယ်ဖွား ကာလသားတို့ မဝင်ဆန့်
 နိုင်ရာ ‘ကန့်သတ် နယ်မြေ’ သာ ဖြစ်သဖြင့် ထူးသော
 ဘာဝ ဆိုရ၏။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာတို့ မဝင်သာသော လမ်း
 ဖြစ်၍ ‘ပါရမီ ပညာလမ်း’ ဆိုရ၏။

[၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ စာ-၁၁၅]

ပညာ ပါရမီ ထူထောင်ရာမှာ အရှိပေါ်မှာ သတိ
 တင်စားဖို့သာ လိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ‘အရှိ နောက်မှာ
 အသိပါစေခြင်းဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိ၊ မတွေမဝေ
 သိသို့ ဆိုက်ရောက်စေမည် ဖြစ်၏’ လို့ ညွှန်ပြရင်း ရှေ့က
 ဖြည့်နှင့်ခဲ့တဲ့ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ဝီရိယ ပါရမီတို့ရဲ့ အကူ လိုလိမ့်
 မယ်လို့လည်း သတိပေး ရေးသား ထားပါတယ်။

အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီက စိတ်ကို တစ်ခု တစ်နေရာမှာ
 ချုပ်ကိုင် ပေးထားပြီး ဝီရိယ ပါရမီက စိတ် မလှုပ်မယှက်

မကလက်ဖို့ တင်းကြပ် ပေးထားချိန်မှာ ပညာ ပါရမီက ပြသမျှကြည့် ရှိသမျှ သိရန် အသိ ထပ်ထပ် ကပ်ပေးထား တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိရိယ၊ ပညာ ပါရမီတို့ အလုပ် လုပ်ပုံဟာ မယဉ်သေးတဲ့ နို့စား နွားမကြီးကို ခြံသွင်းပေး၊ ကန်တတ်တဲ့ ခြေ တစ်ဖက်ကို ကြိုးချည်ပြီး နို့ညှစ် ယူသလိုပါပဲတဲ့။ ပတ္တမြား ငမောက် ပြည်တန် ကျောက်ကို တူရွင်းဖြင့် တစ်နေရာတည်း ထိုး၍ ဖောက်၍ ကောက်ကိုင်လေသည့် ပမာ အတိတ် ကံပါရမီ၏ ဉာဏ် လွှာ ဓာတ်စု အနုကိုလည်း ပစ္စုပ္ပန် ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝိရိယများ ဖြင့် တူးဖော်နေသည့် ပမာသာ ဖြစ်ချေ၏လို့ ထပ်ဆင့်ပြီး ဥပမာပေး ရှင်းပြပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အထူး ဖော်ပြ ရေးသားထားသည်ကား...

- (က) အကယ်တိတိ ပါရမီ အရှိ မပြည့်လေသေးသော ဆုကြီးပန် (ဆုထူးပန်) ယောက်ျား အာဇာနည်များ ဖြစ်ခဲ့ချေသော်ကား ထို ရှုကွက် တစ်ကွက်တည်းမှ မောက်ကြွလာခြင်း၊ နိမ့်ကျသွားခြင်းမျိုး လည်း ကောင်း၊ အဆင့်ဆင့် တက်ပုံ သက်ပုံ ဖြစ်ပျက်မျိုး စုံတို့ကို လည်းကောင်း ရှုကြည့်ပြီး ဝသီဘော် ငါး

မျိုး အသိကပ်အား နှိုးထစေကာ သမထ၏ အဆုံး သိ အဘိညာဉ်ဖြင့် ပါရမီ စခန်း အဆုံးသတ်ရချေ တော့မည်။

(ခ) အကယ်တိတိ ပါရမီ အရှိအားပြည့်လေသူ ပကတိ ဆုရှင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆုထူးပန်တို့သည် လည်းကောင်း ထိုရှုကွက်တွင်းမှ ဖြစ်ပျက် အာရုံတို့ သို့ သတိမပြတ် အသိ ကပ်တဲ့ကာ...

- မရှိ၏ အရှိကိုလည်း အရှိ အရှိအတိုင်း သိလျက်က လည်းကောင်း၊
- အရှိ၏ အရှိကိုလည်း အရှိ အရှိအတိုင်းလျှင် သိလျက်က လည်းကောင်း...

၎င်းတို့၏ သဘာဝ လက္ခဏာ ပီပြင်စွာ မြင်သိခွင့် သာလာစေသဖြင့် အရှိ၏ အဆုံးထိ ကြည့်ရာမှ အသိ၏ အဆုံးသို့ ဆိုက်စေကာ စခန်းသိမ်းရချေ၏။ ပါရမီ၏ အဆုံးသည် ဗောဓိသာ ဖြစ်ပြီး ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်မှု၏ အဆုံးကား မုတ္တိသာ ဖြစ်ချေ၏။ ဗောဓိကား သစ္စာ လေး ပါးတို့ကို ထိုးထွင်းသိ သိခြင်း၊ မုတ္တိကား ဘဝ သမုဒယ၊ ဘဝ ဒုက္ခတို့မှ အဆုံးစွန် လွန်မြောက်ခြင်း၊ ပါရမီသည်

ဤအဆင့် အထိ ဖြည့်ရပြီး ခန္ဓာ ဒုက္ခ ၏ အဆုံးစွန်ကျမှ ပါရမီ ပြည့်ဝသည်ဟု ဆိုရချေတော့၏။

[၎င်း- စာ ၁၁၇]

ဓမ္မေသက (တရား ရှာမှီးသူ) တို့အား ပညာပါရမီ ၏ လေးနက်ပုံကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလို ပြဆို ထားပါသေးတယ်။

‘ဤပညာ ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်စဉ် ကာလ၏ အရှိပေါ် အသိ ထပ်၍ ထပ်မိနေသော အချိန်သည် ‘နတ်လှည့်၊ ဓာတ်လှည့်၊ ဝိဇ္ဇာလှည့်’ ခေါ်သော အလှည့် သုံးခုစလုံး ပတ်ခွင့် မသာသော အချိန်ပင် ဖြစ်ချေ၏။ သို့ကြောင့် မမြင်အပ်ရာ၊ မြင်အပ်ရာ ရန်သူတို့ ခြေရာခံလျက်က မလိုက်သာ မစသာသော နေရာပင် ဖြစ်ချေ၏။ ပြင်ပ ရန် အားလုံးမှ ကင်းဝေးချိန် ဖြစ်နေချေတော့၏။ အား ပြိုင်ပွဲ တစ်ခု၌ တစ်ဦး တစ်ယောက်က အနိုင်ရ ဗိုလ်စွဲ သွားတော့၍ အောင်ပွဲခံ နေချိန်ဝယ် အခြား ပြိုင်ဘက် တို့က ဘေးမှ ရပ်ကြည့်တဲ့ကာ ဝေးမော ရှုမျှော် နေရပုံမျိုး သာ ပမာ ရှိ၏။’

[၎င်း- စာ ၁၁၈]

ပညာ ပါရမီ အဆင့်မှာ ဘေးရန် ကင်းသော်လည်း အတွင်းရှိ အဝိဇ္ဇာ တဏှာတို့၏ ထိုးကျင့်မှုကိုတော့ ရင်

ဆိုင်ရဦးမှာပါ။ သို့သော် အရှိနှင့် အသိ ပူးမိကပ်မိပြီ ဖြစ်လို့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာတို့ကို ချုပ်ပြီး ထုပ်ပြီးသား ဖြစ် နေပါပြီ။ အိမ်တွင်းရေး အဆင်ပြေနေချိန် နံဘေးလူ ဝင် မမွေ့သာဘိသို့ လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဥပမာ ပေး ပါတယ်။ အစက မယုံမရဲနဲ့ ကျင့်ခဲ့ရာက ယခုအခါ ကိုယ် တွေ့ အစုံ ကိုယ့်ရှိ ဂုဏ် အကုန် ပေါ်လာနေပြီ ဖြစ်လို့ ယုံသလောက် ရဲလာခဲ့ပြီ ဆိုပါတယ်။ ဒီအခြေအနေမှာ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ အတွဲ ညီညီ ပါရမီ ဖြည့်ပေးနေပြီလို့ သိ မှတ်ရပါတယ်။

ယုံချက် သဒ္ဓါ အားသာ လာသဖြင့် တဏှာ လက် ငုတ် မြုပ်ရခြင်း၊

သိချက် ပညာ အားပါလာသဖြင့် အဝိဇ္ဇာ လက်ငုတ် မြုပ်ရခြင်း၊

ပါရမီ ဘက်မှာ သဒ္ဓါနှင့် ပညာက ခေါင်းဆောင်၊ ကိလေသာ ဘက်မှာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာက ဦးစီး၊ အဲဒီလို နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အသွားနှင့် အတား၊ အဖြည့်နှင့် အဖျက် အားပြိုင်ကြရာမှာ ပါရမီ ဘက်က ပညာ ပါရမီ အထိ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ပါလျှင် ကိလေသာကို အနိုင် ရပြီ။ ဖြည့်လို့မှ မပြည့်ခဲ့ပါသော် ‘သင့်မှာ ယိုပေါက် တစ်ခု ရှိနေပြီ မလွဲ တည်း’ လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်

ဘုရားကြီးက မှတ်လောက်သားလောက် ထောက်ပြထား
သည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ပါရမီ ပြည့်အောင် ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

အညွှန်း။ ။ ၉၇၊ မတ်လထုတ် ပါရမီ ပရိစယကထာ
၉၉၊ ဇွန်လ၊ ဝါးသုံးရုံတောရ သြဝါဒများ၊
အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁ ဇူလိုင်

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

သံသရာ ဘဝ အဆက်ဆက်မှာ အာရုံ အထား မှားလို့ ပွားခဲ့ရတဲ့ ကိလေသာတွေဟာ သမုဒ်ပင်လယ်ကြီး တမျှ ရှိခဲ့ပြီ။ ဟိုဖက်သည်ဖက် ကမ်း နှစ်ဖက်ကိုလည်း မမြင်ရ၊ ရေတိမ် ရေနက်ကိုမျှ မှန်းဆလို့ မရဘဲ ရှိစဉ်မှာ မိုးသက် လေပြင်းနှင့် လှိုင်းတံပိုးများက ဝါးမျိုစ ပြုနေဆဲ 'ကယ် တင်ရှင်' ကို ပြင်းပြင်းပြပြ တမ်းတမိတတ်လေရဲ့။ အဲဒီမှာ မိုးလေမုန်တိုင်း လှိုင်းလုံးကြီးတွေကို ဖြေခွင်းပြီး ကုန်းကြည်း ကမ်းတစ်ဖက်ဆီ အရောက်ချဉ်း ပို့ဆောင် ပေးမယ့် အင်အား သတ္တိထူး တစ်ခု ပေါ်လာပြန်ရဲ့။ အဲဒီ အင်အား သတ္တိဟာ နတ်ဒေဝတာ မဟုတ်။ မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင် အင် အား သတ္တိ စစ်စစ် ဖြစ်တဲ့ 'ပါရမီ' ဆိုတဲ့ ကယ်တင်ရှင်။ ပါရမီ ဆိုတဲ့ အင်အား သတ္တိကသာ အာရုံ ပင်လယ် မြင်ကွင်းကျယ်ကြီးကို ဆီမီး တစ်ခွက် ဖီး တစ်ရွက်စာမျှ

သေးငယ် သွားအောင် စွမ်းဆောင် ဆယ်တင် ပေးလိမ့်
မယ်လို့ ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော် ဘုရား
ကြီးက တင်စား သင်ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-
ပါရမီ ဆိုသည်မှာ ဆိပ်ကမ်းနှင့် နီး မနီးကို သော်
လည်းကောင်း၊ မိမိ ဝမ်းဗိုက် အောက်ရှိ ရေစူးအား နက်
မနက်ကို လည်းကောင်း တိုင်းထွာခြင်းလို့ ဖွင့်ဆိုပြပါ
တယ်။

(၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိစယကထာ၊ စာ - ၉)

တစ်နည်းအားဖြင့် ပါရမီ ဆိုတာ 'အနိမ့်မှ အမြင့်သို့'
မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊

ကိလေသာ သံယောဇဉ် တရားကိုယ်တို့ လှိုက်စား၊
တိုက်စား၊ နှိုက်စား ခံရခြင်းများကြောင့် နိမ့်ကျ ပျက်စီးနေ
တဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ ရုပ်ဓာတ်တွေကို အထက်တန်းစား
သူတော်ကောင်းကြီးများရဲ့ အဆင့်အတန်းသို့ မြှင့်တင်
ပေးခြင်း၊ သူတော်ကောင်းကြီးများသာ ခံစားခွင့် ရတဲ့
ခမ္မရသ၊ ဝိမုတ္တိ ရသတွေကို ခံစားနိုင်ဖို့ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်
သွေး မြှင့် တင်ပေးခြင်းဟာ ပါရမီရဲ့ သဘောသရုပ်ပါပဲ။
ဉာဏ် မပါလျှင် ပါရမီ မမြောက်ကြောင်း ကောင်းကောင်း
ကြီး သဘောပေါက်ပါလေလို့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက
မိန့်မှာတော် မူပါတယ်။

ပါရမီသည် ဉာဏ် ဦးစီးသော အရာ၊ ပါရမီ ဆိုသော စကား ဉာဏ်စကား၊ ပါရမီ ဆယ်ဆင့်မျှ ရှိချေရာ မည်သည့် အဆင့် ရောက်နေနေ ဉာဏ် ကင်းနေချေသော် ပါရမီ မဟုတ်သေးချေ။

ထိုဉာဏ်ဖြင့်သာ မိမိ ဝမ်းဗိုက် အောက်မှ စီးဆင်းသွားလာ နေကြပါကုန်သော ကိလေသာ သံယောဇဉ် စသည့် ရေစီးကြောင်းများကို ထောက်၍ ထောက်၍ တိုင်းထွာရာ၏။ ဒါနဖြင့် ထောက်၍ တိုင်းကြည့်ရာ ရေစူးနှင့် ထိုးဝါး ညီမျှလာပြီ ဆိုသော် ရှေ့သို့ ဆက်လက်၍ ဆက်လက်၍ သီလ စသည်များဖြင့် မှီရာကို အသေ ကိုင်ထား၊ မမှီရာကို အသေ လိုက်စားစေသောအားဖြင့် တိုင်းတာလျက်က ကမ်းသို့ မျှော်တက် တက်ခဲ့ရာ၏။

[၎င်း- စာ ၁၂]

ပါရမီ စခန်းရဲ့ တက်လှမ်း နှစ်သွယ် အဖြစ်

(က) သဒ္ဓါ အရင်းခံ ပညာဉာဏ် အခြံအရံ ပါရသော ဈာန်လမ်း ခေါ် သမထလမ်း

(ခ) ပညာ အရင်းခံ သဒ္ဓါ အခြံအရံ ပါရသော ဉာဏ်လမ်း ခေါ် ဝိပဿနာလမ်း

ရယ်လို့ နှစ်မျိုး ရှိကြောင်းလည်း သိမှတ်ဖွယ် ဖော်ထုတ် ပေးပါတယ်။

သမထ တက်လမ်းဟာ အဘိညာဉ်မှာ ရပ်နားပြီး
 ဝိပဿနာ တက်လမ်းဟာ မဂ်၊ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်မှ
 သာ ရပ်နားပါလိမ့်မယ်တဲ့။ သမထဟာ တဏှာကို သဒ္ဓါ
 ဖြင့် မြှုပ်၍ ပညာဖြင့် အုပ်ပြီး ဝိပဿနာကား တဏှာကို
 သဒ္ဓါဖြင့် အုပ်၍ ပညာဖြင့် အမြစ် ဖြုတ်ခြင်းတည်း။
 တဖန် သမထကား တဏှာ ၎င်း၍ သဒ္ဓါ ပေါ်စေပြီး
 ဝိပဿနာကား အဝိဇ္ဇာ မြှုပ်သတ်၍ ဝိဇ္ဇာ ဖော်ထုတ်ခြင်း
 တည်းလို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

[၎င်း- စာ ၁၄]

ဒီလို သမထ နည်း၊ ဝိပဿနာ နည်း ကွဲပြားရတာ
 ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အတိတ် ဘဝ ဆုတောင်းများနဲ့ သက်ဆိုင်
 ကြောင်း သိစေခဲ့ပါတယ်။

အတိတ် ဘဝ တစ်ခုမှာ သက်တော် ထင်ရှား ဘုရား
 တစ်ဆူဆူကို ဖူးတွေ့ခွင့်၊ လှူဒါန်းခွင့် ရစဉ်က ဖြစ်စေ၊
 ပစ္စေက ဗုဒ္ဓ၊ သာဝကတို့ကို ပက်ပင်း ဖူးခွင့် လှူဒါန်းခွင့်
 ကြုံရစဉ် အခါက ဖြစ်စေ ထိုဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝက
 တို့ကို အားကျစိတ် အပြည့်အဝဖြင့် 'ဘုရား တပည့်တော်
 လည်း ဤသို့... ဤသို့ပင် ဖြစ်ရပါလိမ့်' ဆုတောင်းခဲ့
 လေသော် ဘုရားရှင်တော် ဖြစ်ပါက သင့် ဆုတောင်း
 ဘယ် ကမ္ဘာမှာ ပြည့်လိမ့်မည်ကို ဗျာဒိတ် ပေးပါတယ်။

တစ်ဖန် 'ပစ္စေကတို့ကား ပြည့်စေဖြင့် ဆု ချီးမြှင့်၏။ အဂ္ဂမဟာ သာဝကတို့ကလည်း အဘိညာဉ် မရက ပြည့်စေမျှသာ၊ အဘိညာဉ် ရသော်မှ အနာဂတ် ထောက်ထွင်းဖောက် ကြည့်ရာ လိုက်မမိသာက ပြည့်စေပင်၊ အကယ်တိတိ နီးကပ်သဖြင့် မိချေသော် ဗျာဒိတ် ပေးချေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ပြည့်စေ အာဏာ၊ ဗျာဒိတ်ဝစနာ ထိုနှစ်ဖြာ တစ်ခါမျှ ရထားဖူးပြီး သူသည် ထိုကာလ ထိုဆု မပြည့်ဝမီ ဖြတ်လမ်းက လိုက်သာဦးမည် မဟုတ်ချေပြီ။

[၎င်း- စာ ၁၅]

'တစ်ဖန် လမ်းသွားကား ဗျာဒိတ်တော် အတိုင်း ပြည့်မိနေသူ သော်လည်းကောင်း၊ ဗျာဒိတ် မရ လမ်းစပေါ်ရာ လိုက်နင်း သွားရာမှ ပြည့်ဝ နေသူ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်အံ့၊ ထိုပါရမီရှင်မျိုးကား နှိုင်းစရာ မရှိ၊ တည့်တည့်တိုးနှင့် အကျိုး ဆိုက်ရာ ဆုတို့ကို ယူရုံသာ ဖြစ်တော့သဖြင့် ပညာ အရင်းခံသော ဝိပဿနာဖြင့်သာ ဖြည့်ဆည်းကြရ ချေသည်။ ငါတို့ ခေတ် 'ဝေဘူ' စသည်တို့ကို ကြည့်လေ။'

(၎င်း- စာ ၁၆)

ပါရမီ ဆယ်ပါး အပြား သုံးဆယ် ဟူ၍ အများပြောဆိုနေသော စကားကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရှင်းပြပုံ

မှာ ဒီလိုပါ။ အရိယာတို့ ပျော်စံရာ တိုက်အိမ်ကြီးကား သုံးဆင့်ပင် ထပ်လျက် ရှိ၏။ တစ်ထပ်၊ တစ်ထပ်၌ကား လှေကား တစ်ဆယ်ထစ်စီ အညီ ရှိ၏။

(က) အကြင်သူသည် အထက်ဆုံး အထပ်၌ နေလို၏။ ထိုသူကား အများတကာတို့ထက် ပိုလွန်ကာ အထစ်အားဖြင့် သုံးထပ်ကုန် အစုံ သုံးဆယ် တက် ရ၏။

(ခ) အကြင်သူသည် အလယ်ထပ်မျှလောက် နေလိုခဲ့၏။ ထိုလူကား အထက်ထပ်၏ အထစ်ကို ပလပ်၍ အောက်ထပ်၏ အထစ်များနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ နှစ် ထပ်ကုန် အစုံ နှစ်ဆယ်မျှ တက်ရ၏။

(ဂ) အကြင်သူသည်ကား အောက်ဆုံး အထပ်မျှ လောက်သာ နေလိုခဲ့၏။ ထိုသူကား မိမိ အထပ်သို့ လားရာ ဆယ်ထစ်မျှပင် ခရီး ဆုံးရ၏။

ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ရာမှာ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနောရယ်လို့ တာဝန်ခံ သုံးမျိုးနဲ့ အဆင့်ဆင့် ရင့်ကျက်အောင် ဖြည့် ကျင့်ရာမှာ

(၁) ဆုကြီးပန်သမား ဘုရား ဖြစ်လိုသော် ပါရမီ ဆယ် ပါး အပြား သုံးဆယ်လုံး ဖြည့်ကျင့်ရမယ် (၀ါ) လှေကားထစ် သုံးဆယ်လုံး တက်လှမ်း နိုင်ရမယ်။

ဘုရား ဖြစ်ချင်ရင် ကိုယ်အင်္ဂါ ခြေလက် နှမြော နေ
လို့ မရ၊ အသက်ကိုပင် မငဲ့ကွက်ရ၊ ဘုရား ဖြစ်ရန်
တစ်ဘဝမျှ အလိုတွင် သားနှင့် သမီးကို လှူရခြင်း၊
ဇနီး မယားကို လှူရခြင်းတို့အထိ ဖြည့်ကျင့်ရပြီး
အနည်းဆုံး လေး အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ တစ်သိန်း
ဖြည့်ကျင့် ရပါတယ်။

(၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ လောင်းလျှာတို့ကား လှေကားထစ်
နှစ်ဆယ် တက်ရပါမယ်။ အနည်းဆုံး နှစ်သင်္ချေ
ကမ္ဘာ တစ်သိန်း ဖြည့်ကျင့် ရပါတယ်။

(၃) သာဝက ခေါ် နောက်လိုက် တပည့်ဆု အတွက်
ကား လှေကား ဆယ်ထစ် တက်ရုံမျှသာ၊ သို့သော်
သာဝက အဆင့်အတန်းကို လိုက်၍ လက်ဝဲရံ၊
လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်လိုသော် တစ်သင်္ချေ
ကမ္ဘာ တစ်သိန်း၊ ဧတဒဂ်ရ မဟာသာဝက ဖြစ်လို
သော် တစ်သင်္ချေမျှသာ၊ ပကတိ သာဝက ရိုးရိုးမျှ
ဖြင့် ကျွတ်တမ်း ဝင်လိုသော်ကား ကမ္ဘာ တစ်သိန်း
မျှသာ။

ဒါကြောင့် အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် 'ကမ္ဘာ တစ်သိန်း
လောက်ထိ ဖြည့်ကျင့်ထားမှ ဉာဏ်ရည် မှီပြီး ကိစ္စ ပြီးစီး

နိုင်ချေသည်' လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖော်ပြ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ ဉာဏ်ရည် အဆီ မပြည့်မီက ဘုရားနှင့် တွေ့သော်မှ ကျွတ်တမ်း မဝင်နိုင်ရှာပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါရမီမှာ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး အရေးကြီးလှပါတယ်။

'ပါရမီ ဟူသည် သင့် စိတ် ရင့်ကျက်ဉာဏ် အမြင့် တက်စေခြင်းကို ဆို၏။ ပါရမီ ဉာဏ် ဟူသည် ရင့်ကျက်သော စိတ်ကြားမှ ပွင့်ပေါ် လာကြသော အသိဉာဏ်များကိုသာ ဆို၏။ သို့ကြောင့် ပါရမီ တက်ရာ၌ ဒါန ပြုစဉ်က ထက် သီလ အဆင့်သို့ ရောက်သော စိတ်က ပို၍ ရင့်ကျက်စေပြီး အမှန်မြင်ဘက် ဉာဏ် တိုးတက် လာရမည်သာ ဖြစ်ချေ၏။ သည့်အတူ သင် တစ်ထစ် နင်းက သင့် ဉာဏ်အလင်းကလည်း တစ်ဆင့် လင်း၊ လင်း၍ လင်း၍ ပိုလွန် လာရမည်သာ ဖြစ်ချေ၏။ အကယ်တိတိ သင်က သာ ဒါနပြီး သီလ ဟေ့၊ သီလဖက် တောထွက် မဟေ့နှင့် အဆင့်တွေ တက်လာခဲ့ပြီး ဉာဏ်ဘက်မှာကား အခုအခံ တို့၏ အဖုအထစ် တို့ကို မကျော်လွှား မလွန်မြောက်စေခဲ့၊ အသိမရှင်း ဉာဏ် လည်း မလင်းခဲ့ပါသော်ကား အမှောင်တွင်း လမ်းဆင်း လျှောက်သူနှင့်လည်း တူရာ၏။ တွေ့သမျှ အတိုက် ပေါ်၍ တိုက်သမျှ အပေါ်လည်း ချော်လဲ

ပါရမီတို့၏ သဘောသရုပ်

နေချေရာ၏။ သွားလမ်းကလည်း မသဲကွဲသဖြင့် လမ်းလွဲ
သို့လည်း လိုက်မိ လေရာ၏။

[၎င်း- ၈၁၂၂]

အချုပ်အားဖြင့် ဘာ လုပ်လုပ် ဉာဏ် ပါရမယ်လို့
ဆိုလိုပါတယ်။

စိတ်ဓာတ် ရင့်ပြည့်၊ အသိဉာဏ် ရှိ မရှိ သိလိုသော်
ပစ္စည်း တစ်ခု စွန့်လွှတ်မည် ရည်ရွယ်လေတိုင်း ထိုပစ္စည်း
သူ့ လက်ထဲ ရှိနေစဉ်၊ မိမိ လက် ရောက်ဆဲ၊ မိမိ လက်မှ
အလွတ်၊ ထိုသုံးချက် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရမယ်လို့
ဆိုပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့်

(က) သင် တကယ် စွဲလမ်းနေသော မယား (လင်) နှင့်
သေကွဲ ရှင်ကွဲ ကွဲရာ၌ လေ့လာကြည့်ပါလေ။

(ခ) သင် တကယ် စွဲငြိနေသော သားသမီးများနှင့် သေ
ကွဲ ရှင်ကွဲ ကွဲရာ၌ သုံးသပ်ကြည့်ပါလေ။

အကယ်တော် ရှင်ကွဲ၌ မိမိ လက်ထဲမှ လွတ်၍ သား
မက် လက်ဝယ်ရောက် သမီးကို ငါ့ သမီး အမှတ်ဖြင့်
သားမက်၏ အမူအကျင့်ကို ခွင့်မလွှတ်နိုင်သေးလျှင်
လက်သည်း ဆိတ်ရုံမျှဖြင့် လက်ထိပ် နာနေသေးရကား
သင်ကား ပါရမီ ဉာဏ်နှင့် ဝေးဆဲတည်း။

သည့်အတူ မိမိ လက်မှ ထွက်ခွာ၍ ချွေးမဘက်
လက်ဆက်သွားသော သားကိုလည်း ငါ့သား အမှတ်
မလွတ်၊ ထိုချွေးမက ခွပ်လေတိုင်း ခွင့်မလွတ်နိုင်သေးက
လေ တိုးရာကြား ပဲပြားပင် ဝင်ရောက် လှုပ်ရှားနေဆဲသာ
ရှိရကား သင်ကား ပါရမီ စကားနှင့် တခြားစီသာတည်း။

သင်ကား ဒါနတွေ ဘယ်မျှ ပြုပြု စိတ် ရင့်ကျက်မှု
မရသေးသမျှ သင် ပြုသမျှ ထိုဒါန 'သာသနာပတို့၏
ဒါန' များနှင့် ဘာမျှ မခြားနားပြီ။

[၎င်း- စာ ၁၂၇]

'ထိုထို အကြိုက်ပေးတို့၏ စွန့်လွှတ်ခြင်းမျိုးကား
သူခိုး သေဖော်ညို အကြိုက်လွတ်မျိုးသာ ဖြစ်၏။ ကြိုက်
ဝတ္ထုကိုကား ငါ ကောင်းသလို ကောင်းပါစေ၊ စေတနာ
ထားတတ်ကြပြီး ကြိုက်စိတ်ကိုကား ဖျက်ချ စွန့်လွှတ်
ခြင်းမျိုး အလျှင်း မပါလေ။ အရွက် ခူး၍ မြစ်ခြေ မြေ
တောင် မြှောက်နည်းတည်း။ ထိုစွန့်လွှတ်မှုမျိုးသည် ငါး
သေးသေးကို ငါးစာ တပ်၍ ငါးကြီးကြီး များစားနေသည့်
ပမာသာ ရှိချေ၏။ အလှူပေး အလှူခံ အချင်းချင်း
တဏှာ၊ တဏှာချင်း ရိုင်းပင်းခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။
တောင်းဆုသည် လည်းကောင်း၊ ပေးဆုသည် လည်း

ကောင်း တဏှာ အမာခံ ထားသော ဘုံစံမျိုး၌သာ မေး တင်စေ၏။

‘ထိုစွန့်လွှတ်မှုမျိုးသည် မသန့်ပြန့်သော တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို အတွင်းခံ အဆန် အဖြစ် မျိုးထား၍ ပြု သော အလှူမျိုးများသာ ဖြစ်ရာ မည်သည့် ဆုဖြင့် မည် သည့် ဘုံသို့ ဝင်ဝင် သဲပေါ် ကျသော မုန့် ကောက်စားရ သည့်ပမာ အကျိုးပေးကား မစင်ကြယ်ပြီ။ ဒုက္ခကို ကြောက်ကြသဖြင့် ကောင်းမှု ပြုလုပ်သည်ကား မှန်၏။ သို့တစေ ဒုက္ခ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းခံ အရင်းအမြစ်မှန် ဖြစ်သော ငါကောင် အနေ၊ ငါ့ဥစ္စာ အနေ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်သတ် မထားခဲ့ချေရကား ထိုကောင်းမှု အကျိုး ပေးရာ၌ကား ကောင်းကျိုးတို့ အကြား မကောင်း ကျိုးများ မတောင်းဘဲနှင့် ပြည့်စုံနေမည်သာ။’

‘တစ်ဖန် လှူစဉ် ကာလတုန်းကပင် ဆင်ခြင်ဉာဏ် သုံး၍ မသန့်စိတ် အားလုံးတို့ကို ဗုန်းဗုန်းလဲ တွန်းချ ပစ်ပယ် ထားခဲ့လေပြီးသော ကောင်းမှုရှင်တို့ကား အကယ်တိ အစွဲ မကုန်သေး၍ ဘုံစဉ် အသိုက် အတွင်း ဝင်ရသော်မှလည်း ကောင်းကျိုး သန့်သန့် ခံစံရချေ၏။ အစွဲမှ ကျွတ်သော် ဝဋ်မှလည်း ထွက်သာစေ၏။ လမ်းခရီး ၌ ဒါန၏ အတိုးအညွန့်ကို သုံး၍ ခရီးဆုံး၌ အလုံးအရင်း

ကို သုံးခွင့် ရ၏။ မည်သည့် အကျိုး ခံစား ခံစား ငါ
တခြား ပစ္စည်း တခြား ကြားဉာဏ်သား၍ ခံစား နိုင်ချေပြီ။
သုံးသာ သုံး၍ မစွဲသော ထိုဘဝမျိုးကား ဘယ်လောက်
များ ချမ်းသာလိုက်လေမလဲ မသိ။’

[၎င်း- စာ ၁၂၉]

ပါရမီ အစ ဒါနခန်း ပေါ်မှာ ဉာဏ်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ
သဘောမျှ ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပါရမီ
ဆိုတာ ဉာဏ်နှင့် ဆက်စပ်နေပြီး အတ္တဝါဒီများနှင့် လုံးဝ
မဆက်ဆံ။ အနတ္တ ဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာများ အတွက် သီး
ခြား မှုပိုင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါတော့တယ်။ ဒီနေရာ
မှာ ထပ်မံ မှတ်သားအပ်သည်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး
က ဒီလို ရေးပြတော်မူခဲ့ပါတယ်။

‘ပါရမီ စကားလုံးကို သုံးစွဲလိုက်သည်နှင့် ဉာဏ်
အမြင် ပူးတွဲ ပါရှိစေသော ပြုကျင့်မှု ဟူ၍ သဘောပေါက်
ထားသင့်၏။ သတိ အသိဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌
မိမိ စိတ် ဖွဲ့ချည် မထားနိုင်က ပါရမီ မဖြစ်နိုင်သည်ကို
သတိပြု။’

[၎င်း- စာ ၁၅၆]

ဒါန၊ သီလ ဘာဝေ လုပ်လုပ် ဉာဏ် မပါလျှင် ကုသိုလ်
တော့ ရပါရဲ့။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း အထောက်အပံ့ကား

မဖြစ်ပြီလို့ အတိအလင်း သတိ ပေးထားပါတယ်။ ‘ပါရမီ စဉ်သို့ ဝင်လိုသူ၏ ဒါနမှု၊ သီလမှု စသည်တို့၌ ဖြစ်ပျက် မြင် ဆင်ခြင်မှု ဉာဏ်ဝင်စားရသော ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား သည်လည်း ပူးတွဲရမည်သာ ဖြစ်ချေတော့သည် မဟုတ် လော’ လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းရဲ့ ဆိုလိုချက်ဟာ ရိပ်သာ ဝင်ပြီး ပျဉ်ပြားနဲ့ တင်ပါး ကပ်ထိုင်နေတာကို မရည်ရွယ်။ ‘ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆိုသည်မှာ သတိ ဝင်ဆန့်ရာ အကြောင်းခံ အာရုံကို ဆိုပြီး ထိုအာရုံ ပေါ်သို့ သတိလေး အထိုင်ကျ ကျ ထားလျက်က အာရုံ၏ ဖြစ်ပျက်ကို ရှုမြင် သုံးသပ်နေ ခြင်းကား ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်သည် ဆိုရ၏။’

[၎င်း- စာ ၁၅၇]

ကျိုးသည် အစာလည်း စား၊ ရန်သူကိုလည်း ကြည့် တစ်ပြိုင်တည်း အလုပ် နှစ်ခု လုပ်သကဲ့သို့ ဒါနလည်း ပြု၊ သတိဖြင့်လည်း ရှုမှတ်၊ သီလလည်း ယူ၊ သတိ အကူလည်း လိုက်ပါနိုင်ပါမှ ပါရမီ စခန်း လမ်းတန်းမယ် ဆိုလိုပါတယ်။ ပါရမီမှာ ဉာဏ် ပါရမယ်လို့ ပြောနေတာ သတိ ပါရမယ်လို့ ဆိုလိုရင်းပါပဲ။ ‘သတိ တစ်လုံး နာနာ သုံးတဲ့ကာ ပေါ်ရာကြည့်၊ ကြည့်ရာ မိနေ မိစေ ဆိုလျှင် အားလုံး လုံလောက်ချေတော့၏။ သမထ၊ ဝိပဿနာ

လမ်းလည်း ခွဲဖို့ မလိုချေပြီ။ သဒ္ဒါပညာတွေလည်း တွဲပေး
နေဖို့ မလိုချေပြီ။

[၎င်း- ၈၂၀]

သတိနဲ့ ပတ်သက်လာရင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
အသလောက်ထိ အာမခံပါတယ်။

‘ပါရမီ အဆင့်တက် ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ရာမှာ...

- (က) ပုဂ္ဂိုလ် အနေအထားအားဖြင့် လည်းကောင်း
- (ခ) စရိုက် အနေအထားအားဖြင့် လည်းကောင်း
- (ဂ) မူလ အခြေပြု ပါရမီ အရင်းခံ အားဖြင့် လည်းကောင်း

ထိုသုံးပိုင်းကို ချင့်ချိန်၍ ပါရမီစဉ် တက်ရာ၏။
ပါရမီတို့၏ ဦးခေါင်းကား ပညာသာ ပဓာန ဖြစ်သဖြင့်
ပညာပါရမီ၏ နားသက်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ ယူရုံမျှဖြင့်
ဒါန စသော အောက်ခံ ပါရမီ ပါဝင် ပြီးစီးပြီး ဖြစ်နေပါ
သည်ကို အောက်ပါ ကွင်းဆက်များကို ကြည့် သိနိုင်၏။

သင်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ ယူတော့မည် ဆိုက
ပရိုက် ခေါ် ရှေ့ပြေး ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ပြီ ဆိုကတည်းက
မိမိ အသက်ခန္ဓာ ဘုရားအား စွန့်လှူခြင်းဖြင့် ဒါနကား
မြောက်နေချေပြီ။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး တံခါး သုံးပေါက်လုံး
စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် သီလလည်း ပါဝင် ပြီးစီးပြီတည်း။

ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ ယူလိုက်ပြီ။

ရှုကွက်၌ ပေါ်လာသော ရုပ် နာမ် ဖြစ်ပျက်တို့ကို တစ်ချက် မှတ်ရုံမျှဖြင့် ငါ မရှိ၊ သူ မပါ၊ ငါပိုင် ငါစွဲ၊ ထပ် မစွဲနိုင်ရကား ပပဉ္စ အချဲ့မှလည်း အလွတ် ဖြစ်သွား၏။ ပပဉ္စတို့ကမှ ရှေ့က လာမရပ်သော် ပညတ်ပေါ်ခြင်း၊ ကိလေသာ ဝင်ခြင်း အလျှင်း ကင်းရကား နေကွမလည်း ဖြစ်နေပြီ။ ရှုစဉ် ကာလ အတွင်း ပေါ်လေ့ ရှိသော မခံသာ မှု စသည်များကို သည်းခံခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမှန်ကြည့် အတိုင်း အမှန် သိ၊ ယင်း အမှန်သိ အတိုင်းပင်လျှင် ဝင်လာပြီ ထွက်သွားပြီ စသည်ဖြင့် အမှန်ကို ဆိုခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ မသိနိုးနား သတ္တဝါ အငယ်စား လေးတို့၏ သွေးသား တောင်းခံမှုကို မိခင်၏ တစ်ဦး တည်းသား အပေါ် ထားရှိသော မေတ္တာ စိတ်မျိုးဖြင့် ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခန္တီ၊ သစ္စာ၊ မေတ္တာများ လည်း ဖြည့်ကျင့်ပြီးသားပင် ဖြစ်စေတော့၏။

[၎င်း- စာ ၁၅၈]

ပါရမီရှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသမား အဖို့ အကောင်းအဆိုးတို့ အပေါ် အညီအမျှ ထားရှိရတဲ့ ဥပေက္ခာစိတ်ထား၊ အားစိုက်ရတဲ့ လုံ့လ၊ မဖြစ်မနေ လုပ်မယ် ဆိုတဲ့ အဓိဋ္ဌာန်၊ ပိုင်းပိုင်းခြာခြား သိပိုင်လာတဲ့ ပညာ ပါရမီ ဆယ်ပါးစုံ အကုန် ဖြည့်ခွင့်သာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါန၊ သီလမှ ပညာ အထိ ပါရမီ ဆယ်ပါးဟာ တစ်ပါးတည်းက ကျန် ကိုးပါးကို ကျေးဇူးပြု ကူပံ့ ပေး သလို ဆယ်ပါး ပေါင်းလျက်က တစ်ကြောင်းတည်း လမ်း ကိုလည်း ထွင်တတ်ပြီး တစ်ပါးချင်း သူ့ သတ္တိ သူ ပြ ကာ သူ့ တာနှင့် သူ ပြည့်စေ၊ သိစေခြင်း ကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ်တော့ ပါရမီ ဆယ်ပါးဟာ သာသနာတော်ကြီးရဲ့ အနှစ်သာရ ဖြစ်တဲ့ သီလ သိက္ခာ၊ သမာဓိ သိက္ခာ၊ ပညာ သိက္ခာ သိက္ခာတော် သုံးရပ်ကို တာဝန် ခံကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြ ရှင်းလင်း ပေးခဲ့တာတွေကို အနှစ်ချုပ် ကောက်နုတ် တင်ပြရလျှင်

- (၁) ဒါနဖြင့် အာရုံ ငါးပါး အပေါ် ခင်မင်မှု အားကြီးနေ ခြင်းကို ထိုအာရုံကို စွန့်လွှတ်၍ အစားထိုး ဖြည့် ကျင့်ခဲ့၏။
- (၂) သီလဖြင့် မိမိကိုယ် မိမိ ခင်မင်မှု အားကြီးနေခြင်းကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်စည်း၍ အစားထိုး ဖြည့်ကျင့် ခဲ့ချေ၏။
- (၃) နေက္ခမဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ အပေါ် ခင်မင်မှု အားကြီး နေခြင်းကို ထိုသူတို့မှ ကင်းဆိတ်စေ၍ အစားထိုး ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ချေ၏။

ဒါန၊ သီလ၊ နေက္ခမ ပါရမီ သုံးပါးကို သီလသိက္ခာ မှာ ထည့်သွင်းထားပါတယ်။ ဒီသုံးပါးဟာ အာရုံကို မှီပြီး ဖြစ်တဲ့ ရာဂ၊ ဒေါသကို နှိပ်ကွပ်ရာ အကျင့်ချင်း တူတဲ့ အတွက် အုပ်စု တစ်ခုတည်းမှာ သွတ်သွင်းထားခြင်းပါပဲ။ 'အကျင့် မှန်ကန်ရေးသို့ ပို့အပ်ရာ ပါရမီတော်ခန်း' လို့ ဆိုပါတယ်။

(၄) ခန္တီဖြင့် တွေ့လှာသမျှ အကောင်းဒဏ်၊ အဆိုးဒဏ် များကို ကြံကြံ ခံကာ စိတ် တည်ငြိမ်မှုကို အလေး ပြု၏။

(၅) သစ္စာဖြင့် တွေ့လှာသမျှ ကောင်းဆိုး နှစ်တန် လောကဓံကို အမှန်စကား ဆို၍ ကျော်လွှားကာ စိတ်ကို တည်စေ၏။

(၆) မေတ္တာဖြင့် ထက်၊ အောက်၊ အလယ် ထို သုံးသွယ် တို့ အပေါ်၌ ကိုယ်ချင်းစာပွား မျှစိတ်ထားကာ စိတ်ကို ခန့်တည်စေ၏။

(၇) ဥပေက္ခာဖြင့် ပေါ်သမျှ အာရုံ မဖြူစိတ် မွေး အရေး မထားဘဲလျက်က စိတ်ကို ခန့်တည်စေ၏။

ခန္တီ၊ သစ္စာ၊ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာတို့ဟာ အကျင့်ကို မှီပြီး စိတ် တည်ငြိမ်စေရေး အလေးထားတဲ့ အတွက် 'သမာဓိ သိက္ခာ' မှာ ထည့်သွင်းထားပါတယ်။ ဒီပါရမီ

လေးပါးဟာလည်း အာရုံကို မှီပြီး ဖြစ်တဲ့ ရာဂ၊ ဒေါသများကို ငြိမ်သက်စေရာ အကျင့်ချင်း တူတဲ့ အတွက် သူတို့ဟာ တစ် အုပ်စု သို့မဟုတ် စိတ် သန့်ရှင်းရေးသို့ ပို့အပ်ရာ ပါရမီတော် အခန်း။

(၈) အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် မလှုပ်ယှက် မကလက်တော့သော ထိုစိတ်ကို အထိုင်ကျစေခြင်းဖြင့် ဝပ်ကျင်း ဝပ်စေ၏။

(၉) ဝီရိယဖြင့် ဝပ်ကျင်း ဝပ်နေသော ထိုစိတ်ကို တစ်ခုတည်း၌ စိုက်ကျသွားစေရန် တွန်းအား ပေး၏။

(၁၀) ပညာ ဖြင့် ထို တစ်ခုတည်း စိုက်ကျရာ၏ မြင်ကွင်းကို အဝေး ကြည့်မှ အနီးကပ် ကြည့်သို့ တွန်းပို့ပေး၏။

အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝီရိယ၊ ပညာ ပါရမီ သုံးပါးဟာ ရှုကွက်တွင်း ငြိမ်သက်ပြီး စိတ် တစ်ခုတည်း အာရုံတို့ကို ခွဲခြမ်းသိအားဖြင့် တူသောကြောင့် တစ် အုပ်စု သို့မဟုတ် သန့်ရှင်းသို့ ပို့အပ်ရာ ပညာပါရမီတော် အခန်း (၁၁) ပညာ သိက္ခာ။

ပါရမီတို့ရဲ့ သဘော သဘာဝကို ကျေးဇူးရှင် မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလို ဆက်ပြီး ရှင်းပြပြန်ပါတယ်။

- (က) ဒါန၊ သီလ၊ နိက္ခမ အုပ်စုတို့ကား အကြမ်းစား ရာဂ၊ ဒေါသ စသော ကိလေသာများကို ဝိုင်းဝန်း နှိမ်နင်းရာ ပါရမီစုများ ဖြစ်ကြရကား ‘စရထ’ အရာ ဌိ တည်၍ ကျင့်မှုဖြင့် သီလသို့သာ ဦးတည်၏။ ဝိတိက္ကမ ကိလေသာတို့ မော့မကြည့်ရဲသော ပါရမီ အုပ်စုလည်း ဖြစ်ဘိ၏။
- (ခ) ခန္တီ၊ သစ္စာ၊ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာတို့ကား အတွင်းလှုပ် အလတ်စား ရာဂ၊ ဒေါသ ထုံးကျင့်မှုလောက်ကို သာ နှိပ်နယ်လျက်က ရှေ့ရှိ ပညာ အုပ်စုကိုလည်း တွန်းအား ပေး၏။ နောက်ရှိ သီလ အုပ်စုကိုလည်း ကူအားပေး၏။ သို့ကြောင့် ‘စရထနှင့် ဝိစ္စာ’ ပေါင်း ကူး ပေးရာလည်း ဖြစ်၏။ ဤအုပ်စုသည် သီလ အကျင့်၊ သမာဓိ အကျင့် နှစ်ဆင့် တာဝန် ခံ၏။ ကျင့်လည်း ကျင့်၊ တည်လည်း တည်အားဖြင့် ကျင့် စဉ် ပေါ်၌ စိတ် စိုက်ချထားခြင်းကို ပြုချေ၏။
- (ဂ) အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝီရိယ၊ ပညာတို့ကား ပတ်စာခွာ ဖျာသိမ်း ပမာ အကျင့်လည်း မပျက်၊ ငြိမ်သက်မှုလည်းရှိ သီလည်း သိစေရမည် ဖြစ်ရာ သိက္ခာစုံ အကုန် တက်ရောက်၍ ကကြရ၏။ နောက်ခံ ပါရမီ ခုနစ် ချက်တို့လည်း ကပ်လျက် ပါဝင်ကြရာ၏။ အလွန်

နူးညံ့ သိမ်မွေ့လှသော ရာဂ၊ ဒေါသ စသည့် မြှုပ်
 ကောင်ကို ဖော်ထုတ်၍ သုတ်သင်ရာလည်း ဖြစ်၏။
 အကျင့်နှင့် အသိ အလယ်မှာ စူးစိုက် အားဖြည့်၍
 ညိုရမည့် ပွဲလည်း ဖြစ်၏။ အနုသယ လက်ငုတ်
 နုတ်ပွဲကြီးတည်း။

[၎င်း- စာ ၁၄၈]

ဒီမှာ စူးစိုက် သတိရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ရှုကွက်ထဲမှာ
 ဖြစ်ပျက် မြင်သိမှု အချက်ပြ ပေါ်လာတာကိုပဲ ‘မှတ်ဉာဏ်
 တက်’ ပြီ ဆိုရပါတယ်။ မှတ်ဉာဏ် တက်ခြင်းကိုပဲ ‘ပါရမီ
 ဉာဏ်’ လို့ ခေါ်ဆို ရပါတယ်။ ပါရမီဉာဏ် ခေါ် မှတ်
 ဉာဏ်ဟာ မဂ္ဂင်သို့သာ ဦးခေါင်း ဆိုက်တယ်။ သဘာဝ
 လက္ခဏာစုံ အကုန် ပါဝင်နေတဲ့ အတွက် အတ္တမှ ဖိဆန်
 တက်လာသော ‘အနတ္တဉာဏ်’ လို့လည်း ဆိုပါတယ်။
 ဒီဉာဏ်ဟာ နောက်ခံ ပါရမီ ဖြည့်အား၊ လက်ရှိ ကျင့်အား
 တို့ကို လိုက်ပြီး ဝိပဿနာ ဉာဏ် အဆင့်ဆင့်ကို ပွင့်စေ
 တယ်။ အဲဒီကနေ ဝိပဿနာ နယ်လွန် မဂ် လေးဆင့်၊
 ဖိုလ် လေးဆင့် အထိ တိုးမြှင့်ပြီး ပွင့်စေတယ်လို့ ကျေးဇူး
 ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညွှန်ပြတော်မူပါတယ်။

ပါရမီ ဉာဏ် အဆင့်ဆင့် ဒီလို ပွင့်မှသာလျှင် မိမိရဲ့
 သဒ္ဓါဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်စီးနိုင်တဲ့ ‘အတုမဲ့’ အဆင့်

ကို ရောက်ပြီး မိမိရဲ့ ပညာဟာလည်း လောကီ နယ်ပယ်
မှာ မတုပသာသော အဆင့်သို့ ရောက်တယ်လို့ လမ်း
ညွှန်ပါတယ်။ ဒီလို သဒ္ဓါ၊ ဒီလို ပညာမျိုးကို စိုးပိုင်ခွင့်
ရမှသာလျှင် လူ ဖြစ်ရကျိုး နပ်ပြီ။ သာသနာတော်ကြီးနှင့်
ကြုံဆုံရကျိုး နပ်ပြီလို့ ဆိုနိုင်ကြောင်း ကျေးဇူးရှင် မဟာ
ဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါရမီ အလင်းပြခဲ့
ကြောင်းပါဗျာ။

အညွှန်း။ ။ ၁၉၉၆၊ သုဝဏ္ဏသျှမ်တောင် သြဝါဒများ
၁၉၉၇၊ မတ်လထုတ်၊ ပါရမီ ပရိယေကထာ
အပ္ပမာဒ မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁ သြဂုတ်၊စက်တင်ဘာ
နှစ်လဆက် ဖော်ပြသည်။

မောင်သွေးချွန်

၁၃၆၃ ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၄-ရက်
၂၀၀၁ခု၊ စက်တင်ဘာ ၂ ရက်

(၇၄)၊ သာယာအေးလမ်း၊ (၃) ရပ်ကွက်၊ သမိုင်း၊
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
ဖုန်း - ၆၆၀၆၇၀

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီ ညေ ယျဓမ္မသာမိထေရ်၏တရားတော်များ
မောင်သွေးချွန် စုစည်းပူဇော်ခဲ့သမျှ

- ၁။ ကိလေသာတောင်တန်းကြီး
- ၂။ အမေ့အတွက် မမေ့တရား
- ၃။ ဘာကြောင့်-၁
- ၄။ ဘာကြောင့်-၂
- ၅။ အောင်မြင်ကြီးပွား မင်္ဂလာခြေလှမ်းများ
- ၆။ အစစ်အမှန် အောင်နိုင်ခြင်း
- ၇။ ပယ်လမ်း လျှောက်လမ်း ပေါက်စခန်း
- ၈။ မသိရာမှ သိရာသို့ (အလုပ်ပေးတရားစု)
- ၉။ တံခွန်ထူ နတ်လူ သိစေသား
- ၁၀။ ဘဝသေမှ ဘဝရှင်သို့
(ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ တစ်နေ့တာပြုကျင့်ရပုံများ)
- ၁၁။ သုဝဏ္ဏသျှမ်းတောင်မှ သုဝဏ္ဏသျှမ်းတောင်သို့
- ၁၂။ ကာမမှ ဓမ္မသို့
- ၁၃။ ဆယ်ဆ သာရမယ်
- ၁၄။ တလူလူ တလွင့်လွင့် အဆင့်မြင့်လူ
- ၁၅။ အကြွေးရှင်း ကြွေးကင်းတရားစု
- ၁၆။ အကောင်းဆုံးကို ရအောင်ယူ
- ၁၇။ နတ်တလူ အလုပ်ပေး တရားစု
- ၁၈။ လမ်းနှင့်ပန်းတိုင်
- ၁၉။ သီလဂုဏ်ရည် ရွှေတိုင်းပြည်